

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- **заменик тужиоца за ратне злочине** Веселин Мрдак,
- **пуномоћници оштећених** Наташа Кандић и Славица Јовановић,
- **сви оптужени,**
- **и браниоци:**
  - адв. Бранкица Мајкић - бранилац опт. Љубана Деветака и Милана Девчића,
  - адв. Игор Олујић - бранилац опт. Милана Радојчића,
  - адв. Војислав Вукотић - бранилац опт. Жељка Крњајића,
  - адв. Бранко Лукић - бранилац опт. Миодрага Димитријевића и Радована Влајковића, који ће на овом претресу мењати и адв. Калањ Ђорђа, браниоца опт. Радисава Јосиповића,
  - адв. Јасмина Живић - бранилац опт. Дарка Перића,
  - адв. Гордана Живановић - бранилац опт. Јована Димитријевића,
  - адв. Слободан Живковић - бранилац оптужених Саше Стојановића и Драгана Бачића,
  - адв. Бранислава Фурјановић, бранилац оптужених Зорана Косијера и Петронија Стевановића,
  - адв. Радослав Шошкић, бранилац опт. Александра Николајидиса.

Приступили су и сведоци Вукоман Јовановић и Драго Ромић.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес **ОДРЖИ.**

Претрес је **ЈАВАН.**

Главни претрес **се наставља** у 09 часова и 39 минута.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

ИСПИТИВАЊЕ СВЕДОКА

СВЕДОК ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дobar дан, изволите, господине Јовановићу. Реците ми Ваше личне податке, име оца?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јовановић Вукоман.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А отац, како Вам се зове?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јован.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца Јована, шта сте Ви по занимању сада?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: По занимању сам машински техничар и завршене имам три године Факултета народне одбране, апсолвент, хајде, још увек, значи нисам завршио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, по занимању машински техничар, Ваша адреса?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Старчево, ул. Панчевачки пут 111-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Година рођења?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 04.02.1952. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рођен 1952. године, где сте рођени?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рођен сам у месту Сибовац, општина Подујево. У личној карти пише Кунишевац, то је засеок.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ја ћу Вам прочитати податке за оптужене, па ћете ми Ви рећи, да ли сте у сродству или евентуално у некој завади са неким од њих – Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић и Александар Николајидис. Јесте ли у неком сродству или у завади?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли познајете некога од оптужених?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Љубу Деветака мало, остале не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Бићете саслушани као сведок. Као сведок сте дужни истину да говорите, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на поједина питања, уколико би себе или неког свог блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу.

Пре него што кренете да дајете свој исказ, положићете заклетву прочитавши тај текст испред Вас. Изволите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан, говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато, нећу прећутати. Ја бих рекао, а од непознатог додати сигурно не.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ, од оца Јована, по занимању машински техничар, апсолвент Факултета народне одбране, са пребивалиштем у Старчеву, ул. Панчевачки пут 111-а, рођен дана 04.02.1952. године у месту Сибовац, СО Подујево, са оптуженима несродан, није у завади, опоменут, упозорен, а након полагања заклетве, изјављује:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пред овим судом се води кривични поступак против ових четрнаест лица која сам Вам прочитала због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва. Предмет оптужбе је страдање 69 цивила хрватске националности у месту Ловас у октобру и новембру месецу 1991. године. Ближи предмет оптужбе је напад на Ловас, страдање цивила у нападу, затим убиства, телесна повређивања, противзаконита затварања цивилног становништва у овом периоду у селу и овај догађај на минском пољу где су, такође, страдали цивили.

Рећи ћете суду, све што је Вама познато у вези овога. Суд има овде једну Вашу изјаву, Ваш исказ, односно, који сте дали.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја бих Вас само замолио, пре него што наставите, пошто имам два бајпаса, ако могу да седнем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам и мислила да Вам кажем да седнете, бићете ближи и микрофону, иначе нам сведоци седе у судници. И суд има Ваш исказ који сте дали у предмету Жупанијског суда у Вуковару, К.бр.25/00 – 03.06.2008. године, а то сте иначе, видео-конференцијском везом сведочили овде из Специјалног суда, а тамо на претресу пред судијом Жупанијског суда у Вуковару. Изволите, господине Јовановићу, испричајте нам Ваша сазнања у вези овога што је предмет оптужбе и све што је Вама познато.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Замолио бих само Вас и господу адвокату, као и Љубу којег не видим, да када почнем реченицу или пар реченица, да не будем прекидан, да не бих био деконцентрисан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, нећете бити прекидани, само се концентришите на битне ствари.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја бих само да, да ли могу да почнем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја бих само рекао пар речи о себи пре него што све ово кренете, неће да траје дуже од два минута, значи нећу свима присутнима да одузимам време.

Ја сам са својом јединицом Други одред територијалне одбране Панчево активирао, значи јединица је активирана, односно мобилисана 01.12.1991. године да бих преузео сектор Илок, Ловка, то је викенд насеље и Шаренград, у другом делу, каснијем делу и Мохово, прескочио сам Мохово. Укупан број војника у том одреду којим сам ја командовао, износио је 743, тај почетак, после се ту нешто мењало, али у неким мањим цифама. Значи то је основа, то је један мешовит одред који је био попуњен онако како је тада било по формацији. И имао сам придодата два вода полиције. Они су улазили исто у тих 743, војне полиције. Ми смо стигли на тај простор 06. децембра и преузели положај баш тог 06. децембра 1991. године, 06. децембра 1991. године. Наш задатак је био да обезбедимо, значи ту територију, да обезбедимо један нормалан живот свих људи који су се налазили на том простору. Доста добар број Хрвата је у то време је напустио у октобру месецу, то Ви боље знате, по тачнијим списима, мислим, да ли је то био 11. или 12., тих дана у октобру месецу, али је добар део Хрвата, Словака, Мађара и Срба остао да живи на том простору. Ја сам важио за стр олог официра и зато сам ваљда са својом јединицом и дигнут, пошто сам на тим вежбама и претходним радом уопште у Панчеву на учествовању у свим тим вежбама, завео ред а када сам кренуо са јединицом, један интересантан детаљ који стално износим – пошто сам у свом одреду имао око 7 до 10%, баш тачно, немам тачан податак, Хрвата, када смо завршили показно то гађање, то је обавезно пре изласка на положај, ја сам ноћу у 11, пошто смо ујутру кретали, постројио комплетан одред, укључујући и команду, значи сви су морали да дођу, па пошто смо били у војном објекту, ни стража није постојала наша, значи сви, али буквално сви. Прво сам извршио прозивку и онда сам рекао следећу реченицу – «сви Хрвати који су у одреду, могу да напусте одред, овог момента без икаквих последица, јер сам свестан да идемо на простор где ћемо можда морати да дејствујемо против јединица које су хрватске народности.

Ако неко жели да напусти одред, може овог момента, без икаквих последица, јер ја ћу да му потпишем иако сам овлашћен или нисам, на том његовом позиву који је добио за долазак у јединицу, односно којим је активирао, без последица, а осталима се обраћам», значи имао сам у саставу 80% Срба, један део Румуна, Мађара, Словака, Рома, свих осталих који живе на територије наше општине. Ради се о једном делу значи Панчева, јужни Банат и из тог комплетног дела је састављен тај одред. Мора да се понаша тако да овим, будем ли чуо било којим, значи да ли преко официра безбедности или лично да једном од тих Хрвата који су војници, буде фалила једна длака на глави, да ће бити истог момента приведени правди, односно да ће бити упућени на суђење, да ће бити прво ухапшени, па онда даље да поведу процес они органи који то треба да раде. Нико од Хрвата није напустио јединицу и после те реченице је био неки, чак бих рекао аплауз, сви су то поздравили значи и једни и други и моја јединица, јер ти Хрвати који су били у мојој јединици су били сви из, мештани који су рођени на тим просторима и који су живели заједно са нама и нисмо никада имали икаквих проблема.

Да се вратим на Илок. Дана 06. децембра била је страховита магла и морам да испричам један детаљ где сам ја првог дана могао да страдам. Конкретно, у Илоку била је једна хала велика где су се обрађивали ђонови за фабрику «Борово». Јединице које су биле пре тога, значи хрватске које су напустиле много, много пре тога, значи када је после пада Вуковара, после тог 11. октобра, после ослобађања, да тако кажемо, од «зенговаца» целог тог простора, ту је постојао неки индустријски бојлер од, нисам никада установио да ли три или пет хиљада литара воде и у њему је била, један део бојлера је био просечен и у њему је био убачен неки експлозив, ја бих рекао тротил, по мирису, с обзиром да сам првих осам година свог живота и рада провео активно радећи у војсци као активни официр, значи од 1975. до 1982. године. Шта се десило? Ту ми је био смештен вод безтрзајних топова и ја сам дошао да обиђем све јединице тог дана у 8 сати и 6 минута сам стигао да обиђем ту јединицу. Кренуо сам да видим како су смештени, отворио сам врата у којима се налазе купатила у ком је и тај бојлер. Један од војника ме је упозорио да они то још нису сређивали, пошто је претходна јединица напустила тај простор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Јовановићу, ја заиста морам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Морам ово да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Морам да Вас прекинем, тај бојлер ме уопште не занима, примакните се Ловасу, ја Вас молим јер имамо још једног сведока.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Хоћу само да Вам кажем шта се десило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Скратите ту причу и крените у Ловас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ево скраћујем је у две реченице. Ја сам одустао од тог уласка у, иза мене је било пет, шест војника, значи командир вода, неки десетар, један мој курир и тако даље. Ушли смо у другу просторију да видимо где је војска конкретно смештена, мислим на лежајеве. Тог момента се десила експлозија и две трећине те хале је отишло у ваздух. Нас је спасио зид тај је излетео, па је овај други сачекао, тако да није нико страдао, али било је доста тешко повређених војника.

Враћам се на Ловас. Само да Вам кажем да ми тамо нисмо отишли на мирно, готово, сређено, како су нам рекли да одржавамо ред, само да будемо тамо на тим пунктовима, да обезбеђујемо све тачке и тако даље. Враћам се на Ловас и конкретно на оно што знам око Љубе Деветака, односно тих јединица које су тамо биле.

Дана 23.12. смо ми имали једно реферисање, генерал Никола Мандарић је то организовао, али то реферисање се одржавало у Ловасу. Ми официри, ја конкретно нисам хтео да пренесем ни свом официру безбедности, али сам знао, чули смо значи преко, да се део грађана пожалио да се десетину група, тада смо знали група, после смо сазнали да се ради и десетак људи, били притворени, малтретирани и 22.-ог, то је баш мало провокативно, пошто се ради о Дану армије, 21. беше или 22. децембар, бивши дан ЈНА, да ли је то био повод, не знам, вероватно да се веже за тај датум, то смо ми тако тумачили и 23.-ег је било реферисање које је почело у 11, отприлике преподне и трајало је негде до 3, пола 4 поподне. У том добу временском, то је већ значи почињао мрак и напустили смо Ловас. На том реферисању је био и Љуба Деветак. Међутим, колико сам ја схватио, чуо, видео, својим присуством, нико, слабо је ко добијао реч, јер је генерал био страховито љут на сазнање да је група људи малтретирана. Ми смо тада чули да се ради о Дому културе, касније смо сазнали да је нека зграда Месне заједнице која има неки грозан подрум и да су ти људи били одведени у том подруму, да су били држани по три, четири дана са литром воде, без хране, да се дешавало ако неко потражи храну, да буде изведен, пребијен, враћен, да следећем не би пало напамет да тражи храну.

То је био повод и вероватно је то реферисање баш због тога организовано у самом Ловасу. У то време званично Бапску и Ловас, значи мој сектор је био Илок, Шаренград, испред та Ловка, Шаренград, Мохово. У то време тај део, значи, Бапску и Ловас је држала једна, обезбеђивала једна чета из Сремске Митровице. Не знам име тог командира. 26.-ог или 27.-ог, не могу тачно да се сетим аума, иако сам тражио свој ратни дневник да ми се достави на увид, баш за оно сведочење, па су после оног сведочења рекли да ће сигурно да ми га обезбеде за ово сведочење, ја до дан-данас нисам добио тај свој ратни дневник и мислим да имам право на то да бих се подсетио свих чињеница и детаља. Генерал Мандарић је дошао код мене у команду у Илок, моја команда је била у пољопривредној школи у Илоку и рекао, «капетане, Вуче, ти ћеш преузети ове две јединице фиктивно, ову јединицу фиктивно у Сремској Митровици, јер је чињеница да тамо нешто не функционише, видео си, чуо си на том реферисању да не функционише», јер је у Ловасу ипак, не знам тачан број, остао један број Хрвата који није отишао за Хрватску. У то доба смо ми већ имали ја сам у свом делу то забранио, јер милиција САО Крајине је имала папир, образац који се водио под 01.12., што је мене погодило, ја сам значи стигао 06.12., ја сам наредио, одмах сам реаговао код тог командира те полицијске и рекао сам му да свака активност, пошто сам добио на састанку, односно на реферисању задатак да су сви који се налазе на том простору одговорни мени – и војна полиција и милиција и да влада стање војне управе, а зна се када се прогласи војна управа шта то значи, да нико не може да се креће, нити делује без мог одобрења, односно моје команде. Ако тренутно нисам ту, ту је мој заменик, ту је официр безбедности, ту је оперативни официр и тако даље. Ја сам наредио да се ти обрасци покупе и да се то заустави, а ако постоје грађани који сматрају да јединица која се ту налази њима не гарантује довољну безбедност, дођу код мене и објасне зашто, шта је то конкретно чиме они нису безбедни и у овом делу је то страховито лепо почело да функционише, људи су се опустили, почели су, полицијски час од 20,00, до 20,00 народ се кретао, мада чим падне мрак, практично не, али народ се кретао. Настојали смо да отворимо продавнице, бензинске пумпе, све остало да се живот врати у нормалу. Генерал је рекао, «пошто сам се уверио да си ти у твом простору изузетно добро организовао све структуре, значи твоју војску, војну полицију, милицију, ово се звала милиција САО Крајине, мислим да

ћеш успети да ти придодам фиктивно, баш користим реч фиктивно, значи и Бапску и Ловас, значи са тим јединицама које се тамо налазе, односно са том једном четом, тврдим да је из Сремске Митровице, са том четом успети уз војну полицију и милицију САО Крајинек, отићи тамо и настави да их организујеш, да уредиш да то све нормално функционише као у твом делу. Прва мера која је била када сам отишао, ја сам, пошто је у Бапској било смештено три, значи чета броји три вода са неким пратећим мањим јединицама, имали су још један вод, ја мислим минобацача и не могу да се сетим, још један пионирски вод, ту јединицу преполови и пола, значи људства пребаци у Ловас, а пола остави у Сремској Митровици.

Е сада, настављамо за Ловас. У Ловасу на том реферисању и после од официра безбедности, мог и других, значи на реферисању ја сам сазнао да постоје остаци неких јединица из претходног дела који још увек су наоружани и који паралелно делују са овим јединицама које су легално дошле да обезбеде да се на том простору живи нормално, односно да сви грађани имају исти третман, што је био и циљ свих јединица ЈНА које су ослободиле, да кажемо, тај простор од, не да кажемо, него ослободиле их од «зенговаца», односно од хрватске армије, то је тада тај израз се користио, а ја га користим и сада. Да би то све профункционисало, ја сам морао да се сретнем са неким од тих људи који су надлежни тим, ако су уопште, ако је уопште неко надлежан, јер је и та војска и грађани су прилазили, чуло се за моје име, капетан Вук и људи су слали поруке, долазили, чули су да сам правичан и да хоћу стварно да све остане и настави како треба да функционише и добио сам податак да се крећу људи, да се ноћу крећу људи који нису познати, па су на то почели да упозоравају војници са тог терена. Да би, не могу опет да прецизирам датум кажем, јер ограђујем се, немам ратни дневник, 26.-ог или 27.-ог ја сам се срео са господином Љубом Деветаком, тада смо се звали друг и ја мислим да и сада тај израз је бољи од овог који су увели, али то је моје убеђење и рекао да, пошто ту је било пар реченица или није, да пошто не можемо да разговарамо, да он неће да разговара са мном, да он мора да пође са мном и да ја њега проследим даљој команди, па нека он тамо објасни да ли има везе са тим људима који раде то или нема. У међувремену, троје, четворо људи од тих који су претучен, су послали по неким, сећам се да је дошла једна бака па је после тога дошла једна жена средњих година, па је дошло једно дете, молили

су ме да уђем, да обиђем једног од тих људи који су били у том подруму. И када сам видео, имао сам шта да видим, значи људе са поломљеним зубима, са поломљеним рукама, са затвореним очима и тако даље, не бих сада о томе. Ја јесам Србин, али тврдим да не може, не може неко, за мене је војник војник и све оно што се дешава на фронту, може да се дешава, значи јединица добије задатак да заузме или да напада, да ли да се брани и тако даље, да ли одбрани или нападу и то што се дешава из заклона, односно са линије, борбене линије и што се тамо види нека силуета, па да опали метак, то је нешто друго. А тврдим, по мени, ја сам тако убеђен, да нормалан човек, нормалне свести, нормалног разума, просечне интелигенције, испод просечне интелигенције, надпросечне интелигенције, не може да једноставно, мирно пуца човеку у лице, не знајући да ли је он крив или није и недужног и не знајући да ли је тај неко био у некој јединици «зенговаца», ХОС-а и тако даље, не знајући да ли је он направио неко недело неком Србину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, оставите те приче, причајте ми конкретне ствари,

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тражио сам, пошто тај разговор није могао да тече нормално, то није била класична врста хапшења, тражио сам да сместа њега водим да разговара са даље претпостављеним. И то је одрадила, значи ја сам ушао у канцеларију са мојим замеником, капетаном Чечовићем, он није хтео да разговара на ту тему, говорио је да он нема са тим ништа, да то није, а ја сам дошао до сазнања од свих тих грађана који су ми прилазили и говорили, да свим тим људима који су то радили и који су тамо били, командује он.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који он?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Љуба Деветак. И ја сам њега одвео и спровео и предао га, односно војна полиција, нисам ја ишао за њим и са њим, та војна полиција је њега преко Илока предала Бачкој Паланци, Новом Саду, даље куда се он кретао, ја даља сазнања немам то раде други органи. Али после тога, већ ту исту ноћ и сутрадан, даље променио сам командира, тражио сам хитно састанак, пошто је Горан Хаџић био у згради музеја у Илоку, ако се добро сећам да се тако звала зграда, јесте музеја или, музеја, а ја сам био у пољопривредној школи. Хитно сам тражио састанак са Гораном Хаџићем и рекао сам му да тај командир полиције, одељење полиције, како су га они звали, значи да се ради о

десетак, ја их бројао нисам, се замени, да се промени, да се постави други командир који је одговорнији од овог претходног и да не може да се деси да војна полиција, њихова милиција, војска територијалне одбране, тих шездесетак војника, не могу да заведу ред у једном месту које је три пута мање од Илока или пет пута, које је на старту имало 1.500 и нешто становника, које сада има око 500', 600 становника, да је немогуће да на том простору не може да се заведе ред, ако се ради онако како треба да се ради војнички. После тога је то, шта се даље дешавало? Да ли је Љубан Деветак враћен, да и даље буде ту, да ли није, ја више та сазнања нисам имао, али сам добијао, можда да не знајући да мимо наших знања, у шта не верујем, али сам даље добијао информације, ишао сам отприлике сваки трећи, четврти дан у обилазак. Ја сам практиковао, имао сам стил да мене сваки војник у 24 сата види уживо, односно ја њега, нисам будио оне које спавају, нормално, али сам страховито пуно времена, ја сам од 20 сати, од 24 радио 20 сати, само сам 4 сата спавао, тако сам себи одредио, ако могу то да издржим, да издржим, једино тако сам могао све да имам под контролом. После тога више није било сличних, односно икаквих проблема, говорим за сва места, Ловас, Бапска, Мохово, Шаренград, Ловка, Илок. То је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, реците ми, шта Ви сазнајете о том Љубану Деветаку када сте дошли тамо у село?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Слушајте, госпођо судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је Вама рекао генерал Мандарић Никола?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту је владала нека, неко ћутање, када год се дође на ту тему, јер се причало из претходних из претходних дешавања да је Ловас пружио страховити отпор нашој ЈНА, односно гардијској бригади која је добила конкретан задатак да тај део терена не очисти, не протера, него да обезбеди нормалан живот. Ту се јавила, ту се јавио страховити отпор, значи колика је јединица «зенговаца» била, ја то не знам, то тих сазнања нисам дошао, ко је од мештана се прикључио тим јединицама «зенги» не знам, али је владало једно и имам утисак да су до тада се сви бојали и Љубе Деветака и јединица, тих добровољаца који су ту били, ту је био део војника који су мобилисани из места, али не верујем да је у неком великом броју, а велики део војника је остао, да не кажем, заостао значи, ако кажем заостао, значи напустио јединицу из одреда «Душан Силни» и то је то што је функционисало. Десило се једном приликом да сам морао да демобилишем, да разоружам целу јединицу од 20 војника који су се звали одредом, који су имали

неког свог самозваног команданта, који су се нашли на путу између, између Мохова и Бапске. Када смо их разоружали, пошто се простор, то је исто као и у Војводини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не идемо у ту ширину, Мохово, Бапска.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, само да Вам кажем да је та јединица кренула за Ловас и да им је речено да се крећу, када сам ја казао, «дајте ми наредбу покажите», једну од њих су показали да је командант тог одреда од 20, што код нас представља две трећине једног вода, «дајте ми наредбу, ко вам је наредио да тамо одете», каже, «наш командант», не знају му име, «а како вам је рекао, којим путем да идете», па каже, «да идемо триста, четиристо метара лево или десно, да нас нико од јединица не види». Кажем, да ли ви знате, то је четиристо метара, после четиристо метара је поново тамо неки пут, на том неком путу поново су неке патроле, поново су неки положаји, како сте ви мислили да живи стигнете до тог Ловаса». То је један, то се рецимо десило баш тих дана испред саме Нове године. можда 30.-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ви сте овде пред Жупанијским судом у Вуковару рекли да приликом разговора са генералом Мандарићем, да Вам је поменуо да је «Љуба Деветак, то је командант, који је у месту, чија је јединица формирана приликом доласка ЈНА, односно приликом освајања Ловаса, да он има одређен број војника». Реците Ви мени, да ли је тај Љубан Деветак имао униформу, имао оружје, Ваш први сусрет са њим, да ли је био?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На том реферисању Љуба Деветак је био у униформи без чинова. Имао је на себи одевен џемпер, зелене боје, што смо имали и ми остали официри и прслук, али без чинова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је он тамо, то је први Ваш сусрет, реферисање, ко је он сада ту, кога он представља ту?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Он је, мени се чини, не чини, он је у то време још увек био као главни у том месту, јер они су после додали неки израз што уопште не стоји, нити је требао да стоји, као, имао је неко звање командант места, што смо ми после на следећим састанцима избрисали и рекли смо да може да постоји командант рејона, сектора, а да место може да има једног одговорног човека који се, чија је задња, али да не може да има звање командант места, у месту које је имало 1.500 становника, а сада има 300, 400 или 500.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко ме он то тамо командује у месту, које су то јединице, шта је то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекао сам Вам већ госпођо на почетку, то су били остаци, то се звала нека територијална одбрана Ловас, под коју су улазили, под коју су, претпостављам улазили делови тих јединица који су остали, добровољних јединица, али сигурно ту нико није био из те гардијске бригаде, ту нико није био из територијалне одбране која је стизала из Војводине или из неког другог дела Србије, тако да су то, пратктивно, по мени и не знам од тих Срба, вероватно један број сигурно, претпостављам да је био ту један број Срба који су били из самог Ловаса, па су активирани, односно преведени, јер знате да је пре тога доста била активна обука. Постоји још један интересантан детаљ – пошто сам ја у то време већ прешао да радим у цивилству, 1990. године, у јуну месецу, је стигла наредба из Председништва Југославије, да све јединице, то колеге знају, официри, не знам ко је овде официр, знају правници сигурно, који су ближи мојој генерацији, то је изашло у «Службеном листу», ја сам то урадио у својој фирми, то могу да документујем документима из своје фирме, да се сво наоружање које је било подељено, територијалној одбрани, цивилној заштити и тако даље, свим структурама, територијалној одбрани, радним организацијама, месним заједницама, да се то наоружање врати у касарне у свом месту. Тада се јавио отпор и чињеница је да то није урадила Хрватска, да то није урадила Словенија, да то нису урадили делови у Македонији, то сам сазнавао тих дана, а нека ме господа који су стручнији за тај део, оповргну ако не говорим исгину. Сви ти, значи сви ти мештани који су били у, ја сам после доласка, значи причам после 06. децембра до 14. јануара, налазио свакодневно наоружање у кућама, подрумима, закопано по баштама, са овим минотрагачима, како се стручно зове, не знам израз, значи детектори, налазили још увек наоружање, а и установили, ја сам констатовао по серијским бројевима да је то наоружање које је поделила, које је било редовно подељено тим јединицама територијалне одбране и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте овде, «није ту само Љубан Деветак се ослањао на себе, то је оно када сам рекао у првом делу, да се ту нешто везује и за Владу Републике Крајине, односно Горана Хаџића и Радета Лесковца, па се онда ослањао на неку милицију која није имала конкретне задатке, нека контрола као становништва, легитимација, пошто познаје становништво, као то је

формирана милиција из тих места и тако даље, тако да мислим да се помало Љубан Деветак ослањао и на то». Објасните ми ово што сте рекли – «имао је неку подршку са стране коју ја нисам могао да докучим»?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Прво, хоћу да објасним, али одмах протестујем, ја са тог претходног сведочења, односно како се то зове, истражног сведочења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је главни претрес, аудио запис Вашег исказа.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам добио записник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате Ви ни да добијете записник, сведоци не добијају записник, ја читам оно што сте изјавили судији Анте Зељку Жупанијског суда у Вуковару.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Хоћете да прочитате поново цело питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте, изјавили сте овде, да сте, да је Љубан Деветак имао неку подршку са стране, да се он ослањао на Владу Републике Крајине, Горана Хаџића, Радета Лесковца, ослањао се на неку милицију која је ту била, која је вршила неко легитимисање становништва и тако даље, па ми објасните то, одакле Вам та сазнања да се он ослањао на Владу Горана Хаџића, на милицију ту у месту?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Знате, ми официри када добијемо овај, место односно задатак, сигурно је да током рада и током свог функционисања, битисања тамо, имамо неке своје методе, па то што добијемо као наредбу или што сазнамо у први мах, разрађујемо, испитујемо до неких ситних детаља, значи ја сам то неком својом разрадом дошао до тих сазнања. Ја сам дошао и то много крупнијих ствари. Рецимо у тој каси у команди, у мом командном месту у Илоку је био, не могу да, да ли је нешто Мате, али може да се нађе податак преко Хрватске, ко је директор школе пољопривредне у Илоку и он се стално и вртео, када год је нека примопредаја јединице, он ту нешто да му се не оштети ентеријер и тако даље и тог дана, тог 06.-ог сада ћу да, Вам повежем ово са оним, значи одговарам на питање, само немојте да ме прекидате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само немоје, господине Јовановићу, немамо времена ми да се бавимо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Кажите ми колико имате времена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вам овде предочавам конкретне ствари.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Конкретно да бих дошао до одговора.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретно одговорите, значи ја Вам овде предочавам шта сте изјавили – «Љубан Деветак се ослањао на Владу Горана Хаџића».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно, ослањао се на Владу Горана Хаџића, ослањао се на ту милицију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас питам, одакле Вам то сазнање?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим Вас, ја сам тамо био официр, нисам био чобанин.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи да сам имао нека своја искуства.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците конкретно, то сам информисан од мог начелника безбедности, реците конкретно, Ви идете на неке детаље, немамо времена.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви ти детаљи су битни, јер су везани за суштину, ако хоћете да ме слушате и ако имате стрпљења да ме слушате, чућете све, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можемо ми толико широко сада да идемо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ако ме будете прекидали и дизали тонове, Ви и ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде рекли, «главну реч је водио тај Љубан Деветак».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: «Значи, све се око њега вртело».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објасните ми ту ситуацију, где сте?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи, до тог времена је он командовао практично свима, значи он, ништа се није смело урадити у том месту без његовог одобрења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од када до тог времена?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Испред значи мог доласка, то је врло кратко, значи ја сам у пар дана примио практично формално тај део, укључио се на основу мог рада у претходним местима, зато што сам показао резултате, зато што није било никаквих приговора, ја нисам имао ниједно исељено лице од мог доласка и онда су људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зашто Ви сада причате о Вама, кажете, до тог времена је он тамо био главни.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од када, да ли је то од уласка у Ловас па до Вашег доласка је био он тамо главни?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ако сте ме добро пратили, ја о Ловасу ништа нисам знао до тог реферисања. Знао сам да постоји Ловас, видео сам га на карти, знам да су сва места покривена и нормално да никакве одговорности до тада нисам имао и када су почеле да стижу информације, схватате Ви, грађани који тамо живе, мука натера човека на свашта. Е после тога, после у току реферисања, док смо излазили напоље, причам за тај први дан када је било реферисање, тамо је пришло неколико људи, неколико и онда су казали, «јао знате, дођите да видите овде, људи су пребијени» и тако даље, «ми не смемо ово, ми не смемо оно, нама се потура тај папир» који сам ја рекао да сам га одмах забранио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је тај папир, не објасните?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тај папир је наредба, изјава где ви добровољно изјављујете, датирана са 01.12.1992. године, што је мене.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта добровољно изјављују?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Добровољно изјављујем да напуштам територију Ловаса, односно Илока и тако даље, за свако место се односило посебно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта кажу грађани?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А тај папир, тај папир је имала милиција која је била потчињена Влади САО Крајине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта кажу грађани, ко је њима те папире делио да ту пишу да добровољно напуштају?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Непозната лица, а да мора да оду у станицу, на уласку значи у месту постојала су два пункта, један је територијална одбрана, други је милиција и онда ви морате да прођете све то да би ушли у место, значи на сваком излазу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где то, на улазу у Ловас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На улазу у Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Један пункт је шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Један пункт је територијална одбрана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Која територијална одбрана?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Та коју је поставила ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, други пункт је шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Други пункт је истовремено ту лево, десно, значи зовимо га исто, милиција САО Крајине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ко је тамо био у месту Ловас командир те милиције САО Крајине?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу да се сетим имена, али сам га ја одмах заменио, значи од тог 26.-ог или 27.-ог, немам тачан датум, значи тражио од Хаџића, лично сам се састао са Хаџићем и рекао сам, «ако хоћемо да заведемо ред, да ли ћеш да мењаш целу јединицу или», он је рекао «нема потребе», само ће да замени командира и сада колико је, од јединице после сам установио да је пола тих војника замењено. Али нису они правили, главни проблем су правила лица за која нисмо знали која су лица, која нису постојала дању, а само се појављивала ноћу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте овде да је «Љубан Деветак имао неку подршку са стране, коју ја нисам могао да докучим».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То ја не знам, ни сада не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је он имао неку подршку у неким војним врховима?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да сте нешто чули? У ЈНА да ли је имао неку подршку?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па ако он објашњава да је овај, да је одлазио да објасни, то сам прочитао из тих извештаја до којих сам тамо дошао, да је он одлазио да објасни да он није ништа крив око тога, да он није учествовао у издавању те наредбе о кретању тих тридесетак или како сте рекли, на минско поље и тако даље, значи сигурно да је имао. Ја сам на основу тога закључивао да је имао и на основу његовог понашања сам закључивао да он од некога има неку подршку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се он то понашао, па сте ви закључили да он има подршку?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Понашао се у смислу да он неће да разговара, да нема времена, да то нису његова, његов део посла, да он нема са тим ништа, да је он ту дошао да буде само директор задруге, те пољопривредне и тако даље, зашто ми њега уопште питамо, значи настојао је, избегавао је да уђе у разговор, избегавао је да уђе у контакт вербални, да кажемо, неки сукоб дубљи, не сукоб него значи да уђе у дискусију из које би могло да се извуче нешто више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте овде да су се тамо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Има ту једна, по мене врло незгодна ствар, ја сам после тога тражио, значи, немам никакав писани документ, мени је само наређено да ја идем да преузем, односно преурадим тај рејон са својом командом, са делом без моје војске, та јединица је честита била, та чета што је дошла, то су све фини и честити људи из Сремске Митровице и они су стварно тај командир, један млађи човек, поручник, исто му не знам име, зато кажем, када бих ја дошао до свих тих ратних дневника, вероватно бих могао много више и детаљније да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, кажете, дешавало се, овде кажете, «била су нека ситна испитивања која сам навео, која су рађена, што би рекли, «иза завесе», без мог знања».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је то радио те ствари тамо, та испитивања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Та испитивања су рађена ноћу, ја сма могао само да претпоставим да су то опет ти људи који се појављују ноћу а нема их дању, који званично не постоје, ни не постоје у Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а реците ми, то први пут када је било реферисање и када је био генерал Мандарић и Љубан Деветак, ту дошао, када је то било, који је то датум био?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је један дан, значи то је, одговорно тврдим, или 23.-ти или 24.-ти.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Откуд он се сада ту појављује, ту Ви, генерал?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што су му сигнализирани шта се дешавало, значи да је група људи била затворена у тада смо знали, Дом културе где је била претучена, где су ти људи виђени тако претучени, где им је требала помоћ лекарска и да су, знате како, нико од њих није живео тамо сам, па неко други од чланова породице је кренуо да запомаже, да би се ти људи, ако је могуће, спасили и вероватно је био план после тог премлаћивања да ће или претпоставка да ће они да умру кући и да ће то да се води као.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте да је генерал Мандарић од Вас тражио да склоните Љубана Деветака одатле.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да га доведем на разговор, да га склоним, хајде да тако кажем и то је урађено тог 26.-ог или 27.-ог и после тога у том Ловасу није било никаквих, значи нити ми је сигнализирао Хаџић, нити ми је сигнализирао мимо њега Раде Лесковац, нити ми је сигнализирао тај командир којег сам ја при сваком одласку провео петнаест, двадесет, пола сата, командир тог

одељења милиције које је било тамо и нормално, са оба командира вода заједно са њиховим командиром чете који су надаље обезбеђивали Ловас. И одлазио сам, ја сам имао неки свој стил, значи ја сам одлазио у кућу код, не знајући ко у њој станује, одлазио и разговарао са гралђанима, питао их, да ли има неких проблема, имају ли хране, имају ли воде, имају ли неке болести, имамо своје лекаре, имао сам у Илоку десет особа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, рекли сте овде «Мандарић ми је рекао да припремим план да 26.-ог морамо да изведемо из места, односно елиминишемо Љубу Деветака. Ја сам рекао на који начин да елиминишемо, каже да га искључимо да не буде то неко класично хапшење пошто процењујем да ни они нису знали о којем се још броју војника ради поред Љубе Деветака који нису разоружани?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно, тачно, тако како сам рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, шта се дешава тада, где Ви то долазите да урадите ово што Вам је Мандарић рекао?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту је била једна зграда новоизграђена, у тој згради је била смештена милиција, боравила када није на дужности, а поред нешто десно, напред, ја не могу сада да се сетим, када бих отишао на лице места, могао бих да покажем прстом сваки објекат, је била зграда, то су делови тог пољопривредног добра, није то комбинат, то је мањи део комбината, да га назовемо, и ту је он боравио, ту је била нека машинска радионица, са једне стране, велика хала, са друге стране је била нека менза, ту су биле неке канцеларије, он је углавном ту боравио, није мењао место, ту смо дошли на разговор и ја сам му рекао да мора да пође да овај, разговара са претпостављенима, да неке ствари не функционишу, да се значи то је све речено и 23-ег, знао је он то, знао је он зашто смо ми дошли. Плшто су са мном била два полицајца и мој заменик, значи ја сам увек тамо где је нешто битно се дешавало, да ли је то кренуло нешто добро или лоше, ја сам увек настојао да за пар минута будем, а овог пута сам добио значи задатак или одобрење. Шта је мене у свему томе погодило и навело да се овај, уопште да се од тог бојлера, за који ми нисте дали до краја да објасним, да сам ја спасио главу колико човек пређе шест корака, можете да измерите сада овде гарантовано спасио своју главу и главу људи, рекао да мора сваки ћошак, сваки детаљ да се испита и да се провери. Шта ме посебно погодило? Посебно ме је погодио тај први улазак у Ловас, где смо засалои на неком разумном растојању, без обзира што је да ли у другом или

првом возилу, не могу да се сетим у ком возилу је био генерал, у ком сам био ја и још пар других официра и војна полиција, прво је испред била војна полиција. Са десне стране од тог главног пута, на неком растојању, па да не претерам, али богами, десетак метара, можда нешто мање или више, немојте да ме држите тачно за реч, су се видели делови тела, мртвих тела. То је на све нас оставило страховит утисак, страховит шок, размишљали смо, ако се то десило када се десило, колико је то било значи прошло времена, месец, октобар, новембар, када се то тачно десило, а ово је већ половина децембра, зашто је то тако остављено, зашто није, ако се већ десило, урађено како треба, зашто ти људи нису покопани онако како налажу закони.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које се десило, шта се десило?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па ти људи који су страдали и у борбама и у том минском пољу и тако даље, нису правилно сахрањени, па смо видели делове тела. То је тако деловало шокантно на нас па смо онда размишљали, да ли је то остављено нама као нека опомена да не чинимо таква дела, да ли да их чинимо да ли да, мислим, један страховит шок када ви то видите, то је необјашњиво како се човек осећа у том моменту, страховита слика.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то било на неком гробљу, да ли је то била нека масовна гробница, јесу то били?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја ту гробље нигде нисам видео, то је само, то је само од пута значи видело се неко улегнуће негде, негде удигнуће земље, негде више, негде нижа земља из којих су се видели делови тела. Колико се сећам, гробље је било на супротној, сада када се улази у Ловас, нека ме исправе људи који боље знају, гробље се налази на супротној страни и много даље од тог дела.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а шта је Вама генерал Мандарић објаснио, што мора да се уклони Љубан Деветак, што да се елиминише?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да би се завео ред, онако како је заведен у осталим местима, значи како у свим осталим местима може све да функционише, значи ако је Вукоман Јовановић командант Илока, вода, одреда територијалне одбране Војводине, па смештен у Илоку, и да су сви потчињени његовим кимандама, и да све функционише без икаквих проблема и да нема ниједног повређеног гађанина, да нема ниједног рањеног војника, да нема ниједног одбеглог Хрвата, чак сам инсистирао да, пошто сам

установио да су остале бабе и деде да сачувају имања која су стекла њихова деца, било где радећи, у старим кућама, да су у новим кућама се смештала војска, ја сам то окренуо да буде супротно, значи да бабе и деде оду, ем су куће веће вредности, ем су ствари веће вредности, а војницима ако се не свиђа, сутрадан ће да добију шатор исти моменат.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро рекли сте овде да сте повели једно одељење војне полиције то када сте ишли код Љубана Деветака.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално, да, то је нормално, шта ту има чудно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кажете, «један тамо испред те просторије где седи Љубан Деветак, био један официр који је био носио чин капетана, испред те просторије у којој је седео Љубан Деветак. Њега су разоружали ови полицајци».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Врло једноставно, да, њега су разоружали. Па то је један човек са брадом, после сам чуо из извештаја ових да се он.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Којих извештаја?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Усмени извештај мојих полицајаца који су га разоружали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта кажу, ко је тај?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да ли се то звао неки Петроније, то само толико, да ли је то име, презиме, надимак, не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је имао чин капетана, како Ви знате да је капетан тај што су га разоружали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Разумем се у чинове.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имао је чин?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имао је чин, односно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, када улазите код Љубана Деветака, тамо у ту канцеларију, просторију где је седео, да ли је било тамо још неког или је био сам?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, сам је био.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је био тада у униформи?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Био је у истом том војничком прслуку у ком сам га видео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је имао он оружје?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је Љубан разоружан?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, он није имао оружје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је он тада прокоментарисао, шта је рекао, да ли је питао нешто, где ћемо, шта ћемо?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Конкретно ништа, можда је било као, «да ли идемо сада одмах или касније» или тако нешто, није ништа, потпуно хладно, мирно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прихватио?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте овде да кад се то десило кад сте то Љубана Деветака извели из Ловаса, кажете «ти војници су једноставно после тога нестали».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно. Па више није било никаквих проблема, а никога нисмо ухватили, нашли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми који је то број тих војника се кретао ту по Ловасу јесте ли Ви утврдили и јесте ли могли да утврдите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тада?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Када смо били на том реферисању 23-ег, шислим да се радило о групи од двадесетак људи, такви су били коментари безбедњака и ових који су нас обезбеђивали, да су они на основу неких њихових процена то све нису били обични људи, знате ви кад водите неког као лично обезбеђење значи не мора он да буде полицајац, водите екстра спремног момка, значи који је интелигентан и храбар, значи неће да водите неког ко ће да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу ли ти војници, какве су униформе имали СМБ, шарене?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви су, то је био највећи проблем на ратишту у то време што смо сви имали исте униформе. Једино су команданти па бих чак рекао на основу неке протекције добили због тих састанака, реферисања итд. да сад не изгледамо шарено, да Аркан буде окићен као генерал америчке армије, а да ја дођем у оном поцепаном СМБ оделу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, тих двадесетак које помињете у Ловасу које су униформе имали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви су имали СМБ униформу, сви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је питање, не морамо много да ширимо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па ширимо зато што ме неке ствари подсећају и сада нервирају иако је прошло толико година. Зато што нисмо били сви у истој улози, неки су били повлашћени, неки

подређени, неки надређени, неки набеђени итд. да не користим сад ту неке изразе које ћу морати да објашњавам психолозима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Помињали сте овде о неком исељавању кад Вас је судија питао, па овде помињете та нека полиција, па обаве разговор, па сте Ви са грађанима разговарали, па они кажу «Ви капетане нећете овде остати вечито», јесу ти људи били забринути за своју сигурност?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако је, тачно, тачно, јесу. То се радило не само у Ловасу, у свим местима и на тражење, ја не знам чије тражење, ја сам се поново, мене су поново вратили на положај односно тада нисам имао улогу команданта, негде успео сам да се браним цео јануар и пола јануара и фебруар, пошто је моја породица то страховито другачије примала, супруга здравствени радник, старији син средња школа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, господине Јовановићу, рекли сте овде за Љубана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Поново сам се вратио на место оперативног официра 13.03. и био сам до 24.04. где је већ пристизао украјински батаљон и преузимао мировне снаге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Рекли сте овде за Љубана Деветака «сви су желели да склоне тог човека са тог простора али имам утисак да ови испред мене нису знали како».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објасните то мало, како нису знали како, ту ЈНА, ту ови сви и један Љубан Деветак не могу да га склоне?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што ЈНА је, ако сте ме пажљиво пратили ЈНА је била ту, то је отприлике трајало колико сам тада чуо неких непуну 24 сата или нешто више од 24 сата и нормално то је и она је отишла даље, та јединица је остала даље. Иза тих јединица остају јединице значи Територијалне одбране које одржавају ред, мир, итд. јединица не остаје, јединица иде увек на прву линију и држи положај прву борбену линију, значи не остаје да обезбеђује, сад не оставља своје војнике да обезбеђује место које је освојено, односно ослобођено, зашто би то чинила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И? Кажете сви су желели.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И у том, иза значи је вероватно одобрено, неко је одобрио том Љуби Деветаку да он формира односно ту јединицу која ће да надаље води ред у Ловасу, значи шта је било било је и после тога се, мислим на ратна дејства, после дешава ово ново што се дешава.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Говорили сте овде да сте приметили да се једноставно ради о неком двовлашћу, да једна карика.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није то двовлашће, то је чак тровлашће, значи имате са једне стране јединицу која званично добила задатак да рати то што ради, значи да обезбеди да не понављам сад све то. Са друге стране имате милицију САО Крајине, ако ову војну полицију подведемо па је чак било у почетку да се и војна полиција отимала и да је хтела да буде самостална, значи да не буду подређени том команданту који је на том простору, што сам ја одмах анулирао. Значи не може војна полиција да делује мимо моје команде и на трећој страни значи та јединица која је већ била, а није се повукла, јер доласком нове јединице значи конкретно те чете из Сремске Митровице та јединица Територијалне одбране ко год да је њоме командовао, ко год да је ту функционисао, како год да је функционисао више нема, то се врши тзв. замена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Доро, јесте ли Ви кажете контактирали сте са Гораном Хаџићем, је ли тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, редовно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли Ви некад питали Горана Хаџића ко је бре тај Љубан Деветак, је ли га зна, шта је?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално да сам га питао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта Вам он каже?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па каже да је он после одласка јединица ЈНА односно гардијске бригаде да је он добио као савестан грађанин, као човек који је из тог места, који познаје да покрене производњу у тој задрузи, да се обере кукуруз, да се обере грожђе итд., а пошто га сви познају рачуна да ће сви да га поштују и да ће да у том, имам утисак да је он тако мислио, да је и њега и све њих он изненадио, да ће да тако то оде у страну, да неће моћи нико њему да командује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, је ли питате Ви Горана Хаџића какве бре јединице, који је он командант, шта он каже?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па питам после кад сам ја дошао, а ово је испред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта он каже? Ко ме он то тамо командује, шта се ту дешава?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Он каже да више он ту нема ништа, да је стигла војна управа и да он може да ангажује ту своју милицију, јер они су се звали милиција, одвајам израз полиција, кад

кажем полиција мислим на војну полицију, а кад кажем милиција мислим на милицију која им је командовала Крајина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко више ту нема ништа, не разумем? Кажете он каже да он више ту нема ништа, ко?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нема ништа, Горан Хаџић, зато што је војна управа, значи он је само ту да регулише практично та нека ситна питања, а у ствари је ишао тај образац који сам ја искључио забранио и рекао да ти људи који хоће, какво потписивање образаца, нека дођу слободно у команду када год хоће, нека објасне разлоге, нека слободно кажу као слободни грађани, знате то је осим полицијског часа то никаква друга тортура, ако то можемо да назовемо полицијски час неком врстом тортуре није постојала. Значи људи су живели нормално, кретали се нормално, тамо где је војска успела инжињеријске јединице да очисте терен значи могли су да наставе да обрађују своју земљу, да оберу те плодове, кукурузи су остали не покошени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта Вам је рекао Горан Хаџић што га изненадио Љубан Деветак, шта је он то урадио па га изненадио?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па изненадио га у смислу што сматра да није добио он такве наредбе од никог да тако ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па тако како је радио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта? Реците ми, Ви све нешто около идете, шта је то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то да не може да буде двовлашће, значи кад је дошла друга јединица да је он завршио и вероватно је неко њему дао наредбу да он заврши послове и да он остаје само директор, шеф, како хоћете, те пољопривредне задруге ако већ има радника и машина ко ће већ да нешто уради, да настави ту врсту послова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли Ви кажете Хаџићу, он каже изненадио вас, требао је да остане ту да производњу, Ви кажете јединице, командант, тамо то, шта он на то каже?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Шта на то каже? Па каже да је он ту немоћан и да све препушта војним властима јер је проглашена војна управа и да он више нема никакве ингеренције, сам Горан, уопште та Крајина ту практично није сва упутства, једноставно он није могао да изађе из зграде док не добије одобрење, сам Горан Хаџић и тај Раде Лесковац или било ко, значи не може да се креће, не

може да прође пункт, не може да прође војне управе, ми се питамо, не пита се нико други.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми ко је то прогласио војну управу, на који начин је то проглашена војна управа?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То ме питате, то мора да питате ове више, значи нисам ја био у команди Армије или у команди, значи кад се каже војна управа зна се шта се подразумева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је Вама рекао биће тамо војна управа на терену ту?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Како ко је рекао? Кад смо дошли дошли смо с таквим задатком.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли било тамо увођење неке радне обавезе за становништво Ловаса?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Било је, ја сам мало пре рекао кроз ових пар реченица, нисте стигли да их чујете, значи настојали смо у свим местима па и у Ловасу, јер штета је да пропадне без обзира да с једне стране људи немају шта да једу, а да са друге стране пропада силни кукуруз, пропада силно грожђе, не знам које друго воће, то је познат воћарски крај, али да прво морају да прођу инжињеријске јединице да провере да то није минирано. Ја сам сам док сам долазио до моје команде у Илоку лево и десно гледао грожђе како почиње да труне, како већ труне, како пада и душа ме болела јер сам, пропадање на све стране, где год се окренете видите како нешто пропада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имају ли чланови већа нека питања? Изволите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Изволите, ја се извињавам што такав ми је тон, не могу ни да га спуштам, ни дижем, толико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Сада сте рекли да је овај Хаџић рекао да Љубан сада остаје само директор задруге, а шта је био пре тога, рекли сте командант места, је ли? Требало је да остане само директор задруге, тако сте сад рекли на питање.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, тако је рекао Хаџић, јесте, само директор задруге.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: А шта је пре тога био, је ли и пре тога био директор?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Био командант места.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Је ли то функција војна или цивилна?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је војна функција.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Војна функција?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: И кад сте само оно рекли.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То се десило одмах по одласку јединица, значи та јединица, не знам, између 24 и рецимо 36 сати, ајд нек је 48, нису више могли да трају борбе у Ловасу и око Ловаса и та је јединица отишла даље. Иза тога је он остао.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Командант места.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Формирана та јединица која је формирана, да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: И кад сте дошли у децембру интересује ме.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не у децембру, 23-ег, хоћу да се држите датума зато што сам ја 06.децембра.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Рекли сте, нећемо понављати, само кратко. Кад сте рекли видео сам тај.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И ништа не признајем испред тога да се мени придаје.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Само дозволите ми да Вас само питам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Изволите.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Кажете затекли сте тај стравични подрум у тој месној, како сте рекли, згради месне, уреда, канцеларије, како сте рекли?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Е, како Ви сазнајете за тај подрум, од те жене која је молила да уђете да видите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од неколико жена, од неколико.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Да ли сте пре тога знали да постоји?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисмо улазили да видимо, нисам рекао да смо улазили да га видимо.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Добро, да ли сте, она је тражила, молила да уђете да видите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Она је молила ако има времена да обиђемо јер они су 22-ог пустили људе.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Да ли сте пре. Дозволите ми да Вас питам само. Да ли сте пре тога знали да ту већ има неких таквих објеката у којима су људи затворени или сте то први пут чули од тих?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нисам знао, нормално да нисам знао.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Добро, и сада видите тог Љубана, да ли сте Ви ту сад утврђивали колико већ дуго функционише тај објекат у коме су ти људи затворени, јесте дали неком налог да то утврђује, та војна полиција? Је ли то јуче формирано или прекјуче или кад?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нисам зато што ту више није било људи тако да ја нисам улазио сад, знате ја нисам имао времена да живим у том времену.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Не, само Вас питам да ли јесте или нисте?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Нисте утврђивали. Је ли то за Љубана представљало изненађење тај објекат према Вашем закључку?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па не знам како сад то да одговорим. Он је, ако је неко из тог места, значи мора да зна о свему све, о сваком објекту, о сваком човеку, па није то, како сам ја могао да знам о 750 војника.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Добро, питала сам Вас да ли сте утврђивали кад је то формирано и да ли је то било нешто потпуно тајно као објекат или је то нешто било?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То не знам, то је постојећи објекат, дођу људи у три ноћу или два или пола један и одведу Перу, Ђоку, па онда и остале.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Како то знате то сад што причате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Како знате то што сад причате одведу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То су ми испричали грађани који су ту, које сам ја касније обишао и не само ја, него и многи други које смо видели претучене, који су нам испричали.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: А тих двадесетак у маскирним униформама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није у маскирним униформама. У СМБ је рекао.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: У СМБ униформама тих двадесетак за које сте рекли да су ту затечени, одакле су ти људи били?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То нико не зна.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Јесте то утврђивали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То су се само појавили 23-ег на реферисању и ту су установили, то је установила, тај број да је отприлике.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: У СМБ, записала сам. Је ли ништа нисте утврђивали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, униформу смо видели СМБ ми пар, војник стоји тамо, стоји тамо.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Добро, добро, јесте утврђивали одакле су ти људи, је ли то једна јединица или су сви из исте?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисмо имали времена ми да утврђујемо.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Ништа нисте, добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Завршено је реферисање, знате како се командује, креће командант, крећемо сви, нема ту питања.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ТАТЈАНА ВУКОВИЋ: Добро, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми нисам Вас питала, сазнадoste ли Ви нешто о овом догађају на тзв. минском пољу? Кажете видели сте те руке, ноге.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То су приче, о томе шта ја вреди сада да причам, могу да причам исто као и сви остали кад се то десило много испред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, мене занима, Ви сте значи неки командант једног одреда из Панчева који долази на то подручје, додаје му се Ловас, видите неке руке и ноге вуре из неке тамо рекли сте масовне гробнице, да ли Ви питате шта је то и шта сте Ви сазнали о овом догађају?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Госпођо, ми смо то већ знали много пре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Испричајте ми која су Ваша сазнања и шта сте у месту сазнали, да ли сте питали неког, информисали се шта је то, како то ноге, руке вуре? Јесте ли о овом догађају на минском пољу када, којом приликом и шта сазнали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Прво сте питали генерала и он сам Вам је одмах рекао, да не уплићем ту неког.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је рекао генерал?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па рекао је да су се десиле борбе, да се десило неки упад у минско поље, да је део грађана покушао

бекство, а да је место минирано и да су налетели на минско поље, у старту је била та прича.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, шта после? Јесте после имали још неку информацију другу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па после смо имали разно разне информације и варијанте и никада нисмо знали право, зато што су грађани то тумачили али сам ја на неки начин увек највише примао оне информације које сам чуо од грађана цивила, мислим улазиле ми у мозак као најреалније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли сазнали нешто? Овде сте рекли «информације су биле штуре, тајило се, сумња је била да то нису били људи који су страдали у борби».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само мало, мислите на ово што смо видели на ове закопане, сахрањене, да нису били људи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који су страдали у борби.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, да су били људи који су страдали у борби, пошто су борбе, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте чули информације, али после сте се изразили сумњу да то нису били људи који су страдали у борби тамо док сте још били.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што сам чуо информације, чуо сам за минско поље, чуо сам за значи, јер борба зна се кад је била и тај период од почетка, од тих дана, сад не зна се тачан број колико је изгинуло током борби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Јовановићу, шта сте то чули о том догађају на том минском пољу, шта сте то чули? Испричајте нам једноставно шта сте чули после те неке прве, кажете имате прву информацију, која је трећа, наредне информације?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не сматрам то сада битним, то морају да објасне људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мени је то битно да ја чујем које су.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То мора да објасне људи, то сад ја Вама да износим нити ја имам, нити било ко има шта од тога, значи то мора да објасне људи који су били у том периоду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја Вас питам која су Ваша сазнања у вези тога?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сазнања су била тада незванична.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви долазите на једно подручје, ту су неки војници да чујете шта може.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Незванична сазнања моја су тада била да су ти људи били поведени да ли да напусте Ловас, да ли

неким другим разлогом и да су они покушали неко бекство и да су налетели на минско поље пошто је то минско поље остало још из тог времена кад су се водиле борбе и да се не зна да ли је минско поље поставила ЈНА или Зенговци и да ти цивили нису знали да у том простору, да је у том простору минирано и да су они, ето то је, јер су се уплашили па су кренули у бекство, то је било прво овако сазнање које се од званичних људи чули, а од незваничних и од цивила да су силом натерани у минско поље, ето то су те две варијанте значи које су се износиле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Тужилац, изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте Ви сте били командант Другог одреда Територијалне одбране Панчева.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Која је била Ваша надређена јединица односно команда?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Моја надређена јединица и команда је била, надређена јединица и команда ми била Територијална одбрана Војводине коју је представљао генерал Мандарић преко пуковника Петрова. Значи ми смо ипак одговарали.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви од њих добили задатак о којем сте нам до сада причали да идете у Илок, Бапску и Ловас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте Ваша јединица је бројала око седамстотина људи.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 743 тачно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, није битно, значи за Илок и Бапску нас то не интересује, када Ви први пут преузимате да реализуете тај задатак када се први пут појављујете у Ловасу и са којим бројем војника и ког састава?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У Ловасу само сам завршио значи замену прераспоређивање пошто је у Бапској било нормално стање, онда сам том командиру чете рекао да мора да пошаље да овде смањи број војника, да тамо повећа и да ће стање бити и уз обећање пошто сам ја званично и незванично контактирао са Хаџићем и да ће Хаџић да ту милицију која је тамо значи да замени командира или део јединице или целу јединицу да не би се дешавало то што се дешавало.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Извините врло тешко Вас пратим, па бих Вас замолио да ми прецизно кажете ког датума ако се сећате, са којим бројем војника и у ком саставу се први пут појављујете у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи реферисање је било 23-ег, већ после, значи 26-ог или 27-ог је већ извршена та, то да тако кажемо прераспоређивање дела војске из Бапске у Ловас.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сам Вас ја разумео да се Ви лично први пут појављујете у Ловасу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 23-ег на реферисању.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да се умешам овде, Ви сте овде изјавили да сте извиђање се десило између 10-ог и 11-ог децембра 1991. године, па без обзира кад се Ви први пут појављујете у Ловас, кад је Ваша.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, тачно, то је организовано, тачно, то сам испустио, јесте, тачно је тако. То је било једно извиђање само овако које је јако кратко трајало, то је чисто оно да се обиђе цео положај пошто су били сви команданти јединица на тим просторима, значи командант је ту нашао за сходно да нам практично покаже цео положај јер се практикује у војсци да се знате ко вам је сусед лево, ко вам је десно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, конкретно кад је Вама Ловас придодат као место где ће да буде под Вашом контролом?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 26-ог или 27-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А што сте ово ишли 10.-ог у извиђање, шта ћете у извиђање онда?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је било значи једно упознавање пошто сам ја дошао на положај, наша јединица дошла на положај 06.децембра, значи цео реон смо обишли и тада нисмо знали за никакве, нити чули, нити видели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде овако господине рекли, «10. или 11. децембра, значи тог дванаестог месеца на реферисању генерал Мандарић је рекао да ће мој одред морати да прошири да практично буде проширен са једном новом локацијом то је Ловас».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Исправљам се то је било 23-ег, а 10-ог и 11-ог је само извршено једно извиђање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А што извиђате Ловас ако неће да Вам буде придодат?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Госпођо, кад се јединица дође на терен, значи то је пракса, нисам је ја смислио, ни ја, ни генерал Мандарић, пракса је да се цео реон, значи да би знали ко вам је сусед лево, ко је десно, с ким сарађујете за случај неких већих борби, значи ја морам да знам као командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Чиме располажем и које јачине ми је јединица која се налази десно, која лево, која испред, која иза, значи то је нормална појава, а ово је 23-ег, то је јако кратко трајало, значи то је. Тада се нисмо задржавали у Ловасу можда ни, тада никога нисмо ни упознали нити видели. Генерал је негде самостално био десетак, ајде да не буде, нека буде до тридесет минута је он само био ван возила и ми смо га сачекали, можда мање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Изволите тужиоче даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тог дана кад сте се први пут појавили у Ловасу, рекосте 26-ог, да би организовали све то о чему сте нам причали, са којим бројем војника и у ком саставу се ви налазите у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи тридесет војника је било из те јединице, 32 или 33 можда из Сремске Митровице које смо повукли из Бапске, и са мном је било два полицајца или три, ништа више.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Где сте Ви први пут срели пошто сте рекли да сте се упознали са командиром те чете из Сремске Митровице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У Бапској.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су они имали било какву дужност у самом Ловасу та јединица из Митровице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па ја сам стекао утисак да до тада нису.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су уопште били у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тај податак не знам, а званично је требало да буде да они имају један вод у Ловасу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте ли разговарали са тим командиром да би се упознали са ситуацијом не само у Бапској него и у околини па и у самом Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не много, те детаље нам је износио углавном генерал и наш претпостављени, пошто смо ми много више знали од њих.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ја колико сам Вас разумео Ви кад сте дошли у Ловас са тих ваших тридесетак и нешто људи.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не мојих, из Сремске Митровице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, Ви им сад командујете, они су ту.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, али то је речено да је то званично.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је још неке војске било у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тада?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тада, тог дана кад се ви појављујете у Ловас са тих тридесетак људи, да ли има икакве војске?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, осим милиције није било никога.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Ви приликом тог доласка у Ловас са ким прво контактирате, од кога ћете сазнати каква је ситуација у Ловасу, има ли ту некакве власти цивилне, војне, с ким Ви обављате прве контакте, где сте дошли?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Са тим командиром милиције, милиције значи САО Крајине.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Где се налазила та милиција да ли се сећате у којој згради?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Кад се улази у Ловас одмах ту на уласку са десне стране је била једна кућа, а смештени су били у тој једној новосаграђеној згради ту су били смештени, такав утисак имам, ту су се, не имам него ту су били смештени, а њихово место где су радили.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте у разговору са тим командиром полиције рекосте мало час да се не сећате његовог имена.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Сазнали колико он ту има те милиције, какво је стање у Ловасу, реда, рада, мира, ексцеса?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Хаџић ми је рекао да има десет, од њега сам сазнао да их има око између осамнаест и двадесетдва, три, зависи од тога да ли је возач отишао по храну, значи отприлике око двадесет.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су они били у милицијским униформама?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да. Имали су посебне амблеме тако да су се одвајали од осталих.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се сећате, отприлике ако можете, његовог изгледа, стаса, висине, тена, неких карактеристика? Приближно ни имена, ни презимена, ни надимка, ништа?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Униформа је специфична за касније распознавање ликова и тада. Био је уредно одевен у униформи човек, ја сам тад имао 39, значи, или 40, 39, 1952-го, 1991., десетак година сигурно је био млађи од мене.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се сећате шта Вам је рекао каква је ситуација у Ловасу, да ли има некаквих проблема?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да се ситуација смирила од одласка, од одвођења Љубе Деветака на тај разговор, да се ситуација

смирила и да су његова сазнања да се он није више појављивао у Ловасу, а да су ти.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А да ли Вам је рекао каква је ситуација била пре него што се та ситуација смирила, значи пре тога?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па, рекао је да је било страховито пуно проблема и да се један од ових начина на који смо сазнавали да се ту ноћу појављује нека паравојска или друга војска је баш из његових уста, значи да се и они сами без обзира што су у униформи прибојавају свега тога, јер чим свим јединицама које се налазе у једном месту не командује једна особа ту су проблеми одмах.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли Вам он рекао да су то проблеми?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па јесте, па и ми то знамо, а и он је момак рекао ја се плашим и ја мојим људима малтене не пуштам их да напусте простор односно утврђење ако нема светлости, ако није простор осветљен.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам је он рекао нешто о Љубану Деветаку ко је он, каква му је функција, о чему се ради?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имам утисак да ни он није пуно знао, да је много мање знао од мене.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је изузев те милиције у том окружењу, значи самом Ловасу, постојала евентуално нека, још неки униформисани људи, нека локална територијална одбрана или нешто томе слично?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекли су да се само пар људи званично креће, значи вероватно је мислио на тог Петронија и на још неколицину који се званично крећу, а да се ноћу има утисак креће више људи али да се ти људи дању не појављују. Рецимо дању битишу троје-четворо до петоро, петоро-шесторо људи, а да ноћу се тај број мења, а не зна где су они дању.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли се Ви након тог доласка 26-ог и сами са ових тридесетак људи смештате негде у Ловасу где сад треба да живите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, ја имам своје командно место, то је урадио командир чете, то не траје дуго. Ја сам само учествовао у одабиру спољних тачака, значи пошто сам, рачунам себе добар тактичар, где ће да постави, па смо неке заклоне променили, па смо неке правце дејства промени.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тих тридесетак људи што су сад под Вашом командом они само долазе и враћају се са Вама, где је Ваше седиште?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисте ме разумели господине. Са мнош је било пет-шесторо људи, а из јединице је кренуло тридесет, значи тај један вод.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, то сам разумео.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Командир чете са тим командиром вода и ја сам са тим командиром чете и са командиром вода учествовао у одабиру тих спољних тачака, значи где ће, није им променио неке правце дејства итд. где ће та одељења да буду ти пунктови постављени.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли ико од тих који су вама придружени ти тридесетак људи и те ваше пратње, да ли ико остаје у месту Ловас у току дана? Где се ви дислоцирате? Ви дођете у току дана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Остаје та цела јединица, јединица је остала.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Која јединица?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па тих тридесеторо тај вод.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: То вас питам, где ви њих смештате у Ловасу, да ли остају у самом Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У самом Ловасу нормално.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Где ви њих смештате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ми њих смештамо, то је била на уласку па напред лево можда триста-четристо, на видику једна, друга или.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Остаје ли с њима и тај командир?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално, нормално.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли остаје неко од ваших из војне полиције са њима у Ловасу самом?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту ноћ су остала три.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Наредних дана?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Наредних дана су долазили, обилазили по његовом захтеву, али не, не. Војна полиција је ту долазила само по позиву тог рецимо или односно ја сам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кад ви долазите тамо да заведете.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам углавном контактирао надаље са командиром чете.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Пошто ви тамо долазите добијате овлашћења да заведете тамо ред, мир и рад, а добили сте информације да се ту крећу неки униформисани у тим СМБ униформама, значи који не припадају ни вашој јединици, нити овима из Сремске Митровице, да ли сте ви имали могућности да с обзиром на снаге којима сте

располагали да у одређеном тренутку на одређеним местима легитимишете те људе, да видите из које су јединице из ког састава, да ли ту бораве овлашћено или не?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Је ли Ви схватате господине ми уопште нисмо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Много тога не схватам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Добро. Мислим не добро, немој погрешно да ме разумете, упадица и на месту, ми нисмо могли да дођемо у контакт са њима, то су невидљиве особе схватате сада. Кад смо били на том реферисању 23-ег, кад смо били на том да га назовем извиђању, упознавању положаја 11-ог, 12-ог, 10-г кад је већ био није битно, видели смо два-три војника и ништа више у униформи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па јесте ли могли њих да легитимишете?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нисмо могли ми њима да прилазимо ако је генерал са нама, треба да нам генерал нареди или одобри да, значи у присуству старијег старешине ви не доносите никакву одлуку само извршавате наређење, а после тога једноставно, једноставно то су били невидљиви људи. Они су дању претпостављам били негде сакривени а то што су деловали, деловали су ноћу, искључиво ноћу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте кад сте дошли у Ловас или неколико дана пре тога чули да је један број људи, да је постојала разумна вероватноћа један број људи малтретиран, тучен, тортурисан у тамо неким просторима у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико дана пре вашег доласка?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то су све господине незваничне информације. Значи званичне су оно што чујете на.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Чекајте, Ви сте рекли да се крећете по кућама, сазнајете од грађана, цивила, да њима верујете да је ту било.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је после, то је после.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: После. Да ли сте имали могућности да с обзиром на састав јединице и јачину те јединице да наредите да се испита шта је то било и ко је то урадио?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Предочио сам генералу, рекао сам му и то су радили официри безбедности, они имају неки свој стил и ту ми без обзира на, мој официр безбедности није у то био укључен значи то је команда слала официре који су то испитивали, претпостављам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте команда је слала офицере који су то испитивали, откуд вам је то познато, ко вам је то рекао да је то рађено испитивање?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па рекли су ми грађани да су људи долази, рекао је и генерал да је послао, значи то није била после тога тајна, ја сам на блиц.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, да је неко званично од званичних органа то испитивао, да ли Вам је.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекао је и Горан Хаџић да је послао те људе из милиције који ће тачно да установе шта се, ја све причам за овај део кад су били притворени и тучени, не причам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: За тај део, само за тај део Вас и питам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не причам за ово иза што се десило на минском пољу да ме не повезујете.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не повезујем ништа, него хвала, немам више питања.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви су после тога испитивали, значи кад се сазнало да су људи били малтретирани сви су били испитивани.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добар дан господине Јовановићу, Бранкица Мајкић адвокат. Ја бих Вам поставила неколико.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Чији адвокат?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Оптуженог Љубана Деветака и Милана Девчића.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И Милорада?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Милана Девчића.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Милана Девчића.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Питала бих Вас најпре, с обзиром значи пре 23.децембра нисте били никако у Ловасу, одлазите тад први пут на реферисање.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имали смо то.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Извиђање.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Извиђање али то је само смо практично прошли без неког дугог задржавања.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Реците ми реферисање где се обављало тог 23.децембра?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То се обављало у тој згради где је био Љубан Деветак.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Која је то зграда?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је ту уз ту задругу тај простор не знам како да га крстим.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И кажите ми поред Вас, ако сам Вас добро разумела данас, то сте данас први пут рекли да је на реферисању био и Љубан Деветак, је ли тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ко је био осим вас на реферисању код генерала Мандарића?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Осим мене, био је значи Љубан, био сам ја, био је и тај командир чете из Сремске Митровице, претпостављам да је генерал већ хто да га уведе у то, ја нисам знао да је циљ његов да га после прида мени под команду, пошто је једна чета није нормално да функционише самостално и да не буде под ничијом командом и био је, само мало, цивил, био је значи цивил, био је и Раде Лесковац, тачно на том реферисању, веома битна ствар и тога пута није нешто много причао за разлику од осталих.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли имао тај Раде Лесковац тад неку функцију?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Има госпођо, добио је моја сазнања, он сада живи у Хрватској.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Он је био портпарол Владе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које Владе?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: САО Крајине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Лепо изразите се.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Био је портпарол, ми смо га звали портпарол Горана Хаџића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: С обзиром, вас четворица, је ли то тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Било је још једно лице у униформи, да ли је био неко од.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Било би значајно ако можете да се сетите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу да се сетим, пето лице је било, али.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Вас петорица.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислим да је неко, било је још једно лице али не могу да се сетим из које структуре.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И када одлазите на реферисање код генерала Мандарића, претпостављам да се представите ко у којој улози долази, у ком својству је присутан ту и да ли може да буде присутан неко ко није обавезан да дође или позван?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно, али ово је било нешто ванредно, значи то је било тзв. реферисање на терену, значи обично се реферисање обавља тамо негде у команди где смо смештени али ово је било циљано реферисање баш на том простору, односно није то било, састанак назовите га како хоћете, цивилно се каже састанак, војно реферисање, због проблема за које се чује, за које се сазна, који се десе итд.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И да ли се ви представите у ком својству сте ту? И да ли знате у ком својству сте позвани вас петорица?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ми се представимо међусобно за оне ако постоје лица са којима се не знамо, ако се знамо што би се ја сваки пут представљао ја генералу или генарал мени или ја Горану Хаџићу или Лесковцу ако се знамо.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи знали сте у том тренутку ко је у којој улози?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То генерал одреди која ће лица да присуствују.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи генерал.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јер зна која су то лица.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Мимо генераловог знања, односно мимо његовог одобрења нико није могао да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А може да се деси ако мене интересује да ја питам за име колеге или.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, хтела сам да Вас да ли на том реферисању може да буде неко кога генерал није позвао?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ни под разно, ни случајно.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То сам хтела да Вас питам. Кажите ми онда у ком својству је Љубан Деветак на том реферисању?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На том реферисању Љубан Деветак је био као, ја имам утисак, поверљив, виђен човек из тог места и командир те задруге пошто има доста тога да се ради па је било идеја да се и војска укључи после проласка ових пионирских јединица, односно инжињеријских, да се и војска укључи у помоћ да би се то та добра која се тамо налазе првенствено кад се ради о Ловасу мисли се на, и сва та места околу без обзира на Ловас, на кукуруз и грожђе.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Сад сте увели ту једну нову улогу командир задруге, тако сте сад рекли.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам рекао командир задруге него директор, рекао сам али то је директор задруге.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, на шта сте мислили, на директор задруге, је ли тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То сте мислили, у том својству је он ту да реферише о чему? О стању у задрузи?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: О стању у тој пољопривреди која је тамо била јако у лошем стању, није то само он констатовоао, то смо сви констатовали који смо, пошто стицајем околности ја сам у цивилству радио у Пољопривредном комбинату «Тамиш» и душа ме болела кад видим све то тако како изгледа, а са друге стране не смете да крочите ван пута ни метар јер не знате да ли је остала нека мина, да ли није, да ли је поставила наша војска, да ли су поставили Зенговци кад су се повлачили итд.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, сад његово значи, 23.децембра он долази код Мандарића као командир.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, ми долазимо код њега сви.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ви сви заједно, он је директор задруге, шта је са овом функцијом команданта места о којој сте причали да сте сазнали од генерала?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На том састанку ја нисам имао никаква сазнања да ли он и даље има ту функцију или нема.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па кад сте сазнали за ту његову функцију команданта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па сазнао сам кад ми је рекао да треба да га одведем на разговор да одемо.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кад Вам је Мандарић рекао да треба да га одведете на разговор?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мандарић је то мени рекао тог истог дана у осам ујутру.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: После реферисања или?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Дана кад је било реферисање?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 26-ог или 27-ог, не.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи после реферисања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, он је дошао у команду, у моју команду у Илок и рекао ми је да је он донео одлуку да се део

јединице из Сремске Митровице прераспореди, а да Љуба Деветак дође на разговор и да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: И тад Вам је рекао 26.децембра да је Љубан Деветак командант места?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Стално кажем 06-ог или 07-ог, не сећам се тачно датума.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Није то толико битно, битније ми је што је 23.децембра он на реферисању директор задруге, а 26-ог или 27-ог је командант места, да ли можете то да објасните?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам тада мислио тако.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Можда је он и тада, па сигурно је био командант места, нисам знао његову улогу. Први пут сам видео човека у животу и откуд сам знао која је његова улога, мислио сам да је, на крају многи цивили који су били тамо волели су рецимо да обуку тај војнички прслук или онај зелени џемпер итд., па сам мислио, нисам уопште повезао нити снимиио, а знајући из претходних да је он после, значи практично ајде да кажем знао да је он али сам сад рачунао пошто је ту милиција, војска, да он више с тим нема, да је он свој део те организације да је остао да би организовао овај други део везан за пољопривреду.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Рекли сте на нечије питање да је командант места војна функција.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесте, по мени да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Шта то значи? Ко поставља команданта места, ко именује?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Поставља војна команда, претпостављена команда, тај се човек пита за све.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У конкретном случају када је Ловас у питању, ко би могао да поставља?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не мисли се командант места, не може једно место да добије команданта. Команданта добија један већи део места или сектор или како хоћете, то је један командир вода, чете, како хоћете, који добија команду из одреда, а одред из своје претпостављене команде, значи то звање командант места то су они сами себи додали да би можда имали неку већу функцију која ће да их. Јер био је и део људи који су патили од тога да буду велики.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да не буду директори задруге. Кажите ми значи 23-ћег имате први контакт са Љубаном, Ваш следећи контакт са њим када је?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Има генерал, а ја присуствујем томе.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, сусрет, извините, а следећи пут?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 26-ог или 27-ог.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли мимо ова два датума о којима сте говорили, да ли икада више разговарате, виђате Љубана?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, никада више.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ово Вас питам због Ваше изјаве.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И више немам никаква сазнања.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Шта се даље дешавало.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Које сте дали у овом суду али за потребе другог поступка, на питање.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту би ствари биле много јасније, је ли могу, госпођо судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Могу ли мимо питања да?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, реците шта сте желели.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту би ствари много биле јасније, много биле јасније, када би могли да се чују разговори, питања, да се чују изношења Радета Лесковца и Горана Хаџића, а не ја набрајам сад кога још.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то Ви, сведок нема право да ставља доказне предлоге, можете само да. Наставите даље са питањима.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ја бих Вас питала, на питање судије Жупанијског суда у Вуковару када сте поменули Љубана Деветака па кажете, па Вас он пита како бисте Ви њега описали и његов утицај у селу Ловас и Ви кажете «на основу свега што сам ја вама изложио мислим да не знам, дуго сам размишљао о његовим мотивима, шта су били мотиви, он наводи неки економски опоравак Ловаса, разрушено, неурађено итд., врло интересантно итд.», није то битно колико ми је битно ово кад он Вама то говори о тим својим мотивима и из ког разговора Ви закључујете било шта о мотивима Љубана Деветака ако сте га први пут, кажете нисте имали контакт него реферисање код Мандарића и други пут случајно?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што је и у том разговору на том реферисању он износио део тих проблема које има са.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Данас сте на почетку Вашег исказа рекли да се није говорило пуно на том реферисању.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није се пуно али се говорило.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: На основу тога Ви закључујете о његовом.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Говори се кад се дође у једном месту говори се о свим проблемима који су битни за битисање односно за живот тих људи који су у том месту јер ако нема живих онда нема потребе да буде ни нас. Значи ако је место празно шта ћемо тамо, а са друге стране да не би без обзира што би то сад ишло на ову страну, ми то нисмо тада гледали тако да ли ће то грожђе да иде за Хрватску или за Србију или за Словенију није битно, чињеница да је неко уложио труд, рад у то и да то пропада као и у те кукурузе, читава поља су те године остала необрана.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Данас више пута када говоримо о овом 26-ом или 27-ом када сте одвели из Ловаса, да тако кажем.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам одвео ја, одвела полиција, ја сам само учествовао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, када сте учествовали у одвођењу Љубана Деветака из Ловаса, данас говорите неколико пута да се га одвели на разговор.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако ми је речено да треба да иде на разговор у претпостављену команду.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. За хрватски суд сте рекли да је генерал Мандарић рекао мени да останем, ја сам остао, рекао да припремим план да 26-ог, значи план да 26-ог морамо да изведемо из места односно елиминишемо Љубу Деветака, ја сам рекао на који начин да елиминишемо, он каже да га искључимо да не буде то неко класично хапшење.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако је.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па је ли можете то да ми објасните, ово позивање на разговор и с друге стране врло да кажем мало јаче речи да се неко елиминише односно да то не буде неко хапшење да се направи план.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Контрадикторност, па добро елиминише можда и јесте јака реч, мислили смо да га уопште искључимо из даљих токова из тог места, не у смислу елиминише путем, да не помислите на убиство или стрељање, значи није то.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, ништа ја не импутирам, просто. Шта значи то план да се неко позове на разговор како данас говорите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то је то исто, само.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Шта ће вам план да неког позовете на разговор?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што нисмо знали из свега тога што се дешавало испред колико људи стоји, ко све стоји, ко је тај ко се појављује ноћу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Извините, тај човек је три дана пре овог догађаја 26-ог и 27-ог на реферисању код тог истог Мандарића.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па мени је, ако можете да објасните то, јако нелогично.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зашто је нелогично?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па мислим то што је Вама нелогично шта сад.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па нелогично је и да овде.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нелогично, то се припрема, знате ви можете седамнаест пута са неким да контактирате.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Човек је објаснио, ја сам му ово предочавала, он је рекао «Не знам колико наоружаних људи је стајало иза Љубана Деветака».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И да ли он њима командује, ко, шта се дешава.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро, да ли се сећате 23-ег.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: ASко се појаве тих тридесет рецимо, ми нисмо знали број, и крене пуцњава на зграду у којој смо ми.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли се сећате 23-ег је ли Љубан дошао сам на реферисање?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Ајмо даље на.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Али је страховита гужва била између нашег обезбеђења и неких тих пар војника, не гужва, него неког комешања, непријатна, нелагодна ситуација, неприродна ситуација за то време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад, кад?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Код тог реферисања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад сте били први пут?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па да и онда су ти моји момци, војници из обезбеђења и војна полиција онда су они рекли да је све то њима чудно, да како код нас то другачије функционише, овде је све нешто напетост, сви се нешто боје, у сред бела дана нема нигде живе душе по улици, нема грађана да се крећу, каже код нас се

живи нормално, осетило се у ваздуху да влада неки општи страх у месту.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ајте о том комешању са неким војницима.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Можда је и он био жртва тих, ја не знам то мора и он да објасни и сви ви да разјасните шта се ту, нисмо ми могли све детаље ако смо били тамо, а на крају прошло је осамнаест година.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. Кажите ми комешање са војницима, са којим војницима комешање? То је значи дан кад ви имате реферисање ако сам Вас разумела од једанаест?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па да са тим људима војницима који су нас ту сачекали, који су већ били ту, па то су њихови војници.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Чији њихови?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па вероватно Љубе Деветака кад је он ту још увек.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па је ли вероватно или сте сигурни да су то његови војници?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па он је командовао свим у месту и још увек није био званично смењен, односно замењен како хоћете.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Када говорите.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Иако је тај, тај да га назовемо, они кажу одељење, ја бих рекао вод, ако је двадесет полицајаца, милицајаца САО Крајине значи ипак једна јединица доста бројна за тако мало место.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Ајте прво то да Вас питам, рекли сте «Горан Хаџић ми је рекао да их има десет САО Крајине».

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, а командир ми је рекао да их има двадесет.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кад Вам је то Горан Хаџић рекао?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па кад сам пошао тамо нормално да сам.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Значи Ви сте у сталном контакту са?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално, па Горан ми је био, Хаџић је био смештен у Илоку.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: У Илоку јесте. Па о ком то стално двовлашћу причате кад сте у сталном контакту кад је Лесковац на реферисању код Вашег генерала итд., у ком односу су те две власти?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што се, оно што се договори на том реферисању не спроводи онако како се договори.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А ко је одговоран за то што се нешто не спроведе?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па сви ми који смо тамо смо одговорни, значи сви који примимо наредбу и онда ја долазим у сукоб са тим, са војном полицијом у почетку, па сам ту завео ред, па онда са милицијом којом командује Крајина, па сам ту покушавао да заведем ред, па сам привидно завео али нисам, а на крају сви су они потчињени ако је војна управа онда сви одговарају једном лицу.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Кажите ми од кад почиње војна управа у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја не знам кад је почела, а знам кад сам дошао да је речено 06.децембра да је овде војна управа, да је полицијски час од 20,00 до 05,00 итд., да је опасан тај Никола Виг и не знам ко конкретно у Илоку, да је тамо, из сваког места сам добио по нека имена људи који нису ухваћени на делу да су нешто учинили и за које се претпоставља да су их органи из Хрватске оставили намерно да би овде направили још нека.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Је ли Вам значи нешто име Милан Белић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: А да ли знате ко је био командант града Илока у то време? Децембар 1991.?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, јесте, командант града Илока јесте био Милан, не, јесте Милан Белић, а после наследио га мајор Филиповић.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Је ли Вам познато да је Илок издавао пропуснице за мештане Ловаса за кретање у селу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Илок издавао пропуснице?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Град Илок, да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То ми није познато.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро. У списима предмета, мислим ако сведоку није познато али постоји пропусница Лукетић Славка издата од команде града Илока, ЈНА, командант Милан Белић, просто ето да знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта? Човеку није познато шта.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па добро познато ми, ми смо углавном при свакој наредби је генерал Мандарић био тај ког смо сви, то је, наше улоге су биле врло специфичне и ми смо дошли у ситуацију да ми који смо командовали јединицама командант града је звање фотеља, седење и само шта му се представи то зна, а на крају сви су се бојали.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сад ми реците пошто сте данас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А нас су пуштали, ја се нисам бојао и не бојим се ни дан данас зато сам и прихватио све то што сам прихватио и радио сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Само још два-три питања, нећу више да вас задржавам. Кажите ми Ви сте данас рекли да су Ваша сазнања да је Ловас пружио страховит отпор приликом ослобађања, приликом уласка ЈНА, јесам Вас добро разумела?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То сам чуо да, јесте, разумели сте.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Где сте то чули?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па чуо сам и читао сам извештаје које сам затекао тамо претходних команданата.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Рекли сте да је ваша информација о минском пољу односно страдању да је у ствари то покушано бекство.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Две врсте информација сам имао.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Две врсте, а обе су из ваших званичних докумената?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Обе су из тих извештаја које сте затекли у команди?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Пазите.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не, просто, извините, проверам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, те извештаје сам затекао у команди то су незванични, то су.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: То су незванични?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ви добијате гомилу папира коју требате да проучите.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да ли можете само да ми објасните пошто сте рекли неколико пута и нагласили, шта значи фиктивно добити неку област односно неко место?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи фиктивно зато што формацијски не може једна чета да буде без, мора да буде прикључена неком одреду, некој претпостављеној команди, значи та чета је нелогично да она сама ту прима директно наредбу из команде града, значи мора да буде прикључена одреду или већ неке друге команде. На крају ја бих из свега тога рекао да сам ја у ту обавезу ушао због свог савесног рада, некад треба бити лош па проћи много боље.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Само ми реците када сте ово рекли за освајање места улазак ЈНА у Ловас итд., да ли Вам је познато да ли су учествовали можда добровољци неки у тој акцији?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Из списка то се зна, Ви сад питате мене, а знате много боље од мене.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Па не, ја питам која су Ваша сазнања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел имате таква нека сазнања или?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имам сазнања, да су учествовали, да су из добровољачка јединица из јединице «Душан Силни».

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Да су шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Учествовали у борбама.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Заједно са ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Добро.Хвала Вам, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Добар дан. Адвокат Игор Олујић бранилац Милана Радојчића.Ја бих само пар питања поставио. Интересује ме да ли пошто се добро сећате ових догађаја, да ли имате неке своје бележнице или од раније, или је то само плод сећања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Господине или друже, ја волим да ословим са друже, овај, званична бележница, то знају овде, ако има војних лица, претпостављам да их има, је ратни дневник и ништа друго.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ништа више?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А радна бележница која, у којој смете да напишете три слова, две речи.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да запишете нешто ако сте заборавни и тако.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Такође, ако сам добро разумео.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Званичан докуменат је ратни дневник.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ви сте у вези догађаја, сукоба у којима сте учествовали у Хрватској давали два исказа, ово је други исказ заправо. Нисте давали више исказа?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не два.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, један само, откуда Вама?

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ово је други?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није значи давао два исказа него један исказ, а данас.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Не, не, ово је други исказ који дајете у вези ових догађаја јел тако? Овај, Кад сте, кад сте говорили у том првом исказу који сте давали, постоји једна контрадикторност у односу на данашњи исказ, рекли сте да Вам је већ око 10.12.-ог да Вам је стављена под контролу јединица ТО Сремска Митровица.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, то је грешка.То је било само извиђање, званично је стављена двадесет, после тог реферисања које је било 23.-ег, значи, то је извиђање, то сам, имам и ја право да погрешим јер немам стварно сад, неких својих да сам у међувремену морао да пола команде овај, од тог, већ је било ако хоћете да ме подсетите датума кад је било госпођо судија та.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад сте давали исказ?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 3.6.2008.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 3.6.2008.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Јел сте тамо говорили да сте тог 10.12.-ог давали, ево цитирам Вам међутим, командир јединице која се налазила у Ловасу, слегао је раменима, видео сам да ту нешто не функционише како треба па сам дао сам пар упозорења.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У реду, све то стоји, само ставите 23.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: 23.-ег?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Односно 26, не 23-ег је било реферисање.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Данас сте такође рекли да по Вашим сазнањима и тих људи које нико није видео и који су се ноћу појављивали како кажете, да их је било око 20. Одакле Вам то сазнање?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то је знате, то је неко искуство које је, а и нека логика да нико неће без тог броја да.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ово Вас питам због тога што сте. Логика значи закључивања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не само логика.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи, на основу грађана са којима смо контактирали, на основу милиције САО Крајине, на основу, значи да се ту ради око двадесетак људи који.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Добро. Е сад ћу цитирани Ваш исказ из 2008.године, спомиње се цифра од 7, 8 до 20, 28, па се враћа на 10, које није разоружано.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Јел имате нека накнадна сазнања па сте закључили да је 20 или је ова, ово кретање од 7, 8 до 28 па назад на 10, остаје такав?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имам, имао сам и сазнања да се тај број мења, да су неки људи, значи, није око Ловаса, није постојала жица, није то био концентрациони логор. Значи, било је људи који су одлазили на викенде, који су одлазили на шта ја знам, па се враћали па.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ваша јединица је, да ли је Ваша јединица имала зону одговорности?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Моја јединица?

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Ваша.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесте.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Јесте.И Ви сте били као командант те јединице одговорни за догађаје.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не као, него командант јединице.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Командант јединице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Као командант јединице одговорни. Ако сам Вас добро разумео, по Вашем исказу Вама је под зону одговорности Ловас стављен када тачно?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно 26.-ог.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Добро. И од тада сте Ви одговорни били?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Индиректно да.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Одговорни?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тачно, да. Нека буде тако.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Рекли сте да сте у Илоку могли да забраните Горану Хаџићу, да је Горану Хаџићу за кретање кроз Илок.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: За било где.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Била потребна сагласност, односно пропусница војске ЈНА, ако сам Вам добро разумео.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Територијалне одбране. ЈНА је отишла на друге послове.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Територијалне одбране. Добро. Да ли то значи.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Чак и војна полиција је била резервног састава, део је био, имао сам ја део активних официра у команди за оне делове које нисам могао да покријем резервним саставима, на пример, помоћника за инжењерију и тако, безбедност.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Да ли то значи да је, да сте Ви били надређени Горану Хаџићу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А то већ не.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Да сте имали, да ли је, да ли је Горан Хаџић, да ли је Вама требала дозвола Горана Хаџића да се крећете?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мени?

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Не. А Горану Хаџићу је требала Ваша сагласност?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што је био у мом сектору, тај мој војник тамо на пункту не мора да зна ко је Горан Хаџић, не мора да зна ко је, не мора да зна ни мене. Ја сам био дужан да носим одређену.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А где је била та територијална одбрана Горана Хаџића, његов штаб?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Његов штаб територијалне одбране САО Славоније, Барање и Западног Срема.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Помиње се у то време, он је боравио ту са добрим делом тих такозваних ја кажем, односно министара у Илоку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А где је био штаб територијалне одбране његове?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Е то ми није познато. У мом сектору није, тврдим да у мом сектору није, а да ли је имао и где је био не знам. Знам за милицију, имали су једно одељење исто у Илоку као што су имали у сваком другом, не, у овим мањим местима чак нису ни имали уопште.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Или неки кључни крај.

Адв. ИГОР ОЛУЈИЋ: У Вуковару, да у Вуковару, није спорно.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам.

Адв.ИГОР ОЛУЈИЋ: Хвала. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље, даље изволите.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Добар дан господине Јовановићу, ја сам Бранко Лукић, адвокат потпуковника Димитријевића и поручника Влајковића, имаћу само неколико питања за Вас.Почео бих исто са Вашом изјавом коју сте дали, која је данас спомињана, почео бих једним цитатом на страници 3 кажете: иначе све јединице које су ушле на ратиште, без обзира да ли су оне биле у претходном делу

територијална одбрана или војска ЈНА, тадашња Југословенска Народна Армија, све су имале исти статус, значи, официри и војници и сви су били под командом ЈНА. Друга команда није постојала и други начин није постојао да се командује јединицама. Остајете ли код овога и данас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Остајем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате какво је стање било у Ловасу у том периоду, дал су све те јединице које су ушле у село након 10.10.-ог биле под командом ЈНА? Да ли имате таквих сазнања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то, на то питање не бих да одговарам зато што би искључиво одговарао на питања која се односе иза 6. децембра.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Немојте. Мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате сазнања? Имате шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па ја имам разна сазнања, као што имате и Ви, и сви ми овде присутни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није, наша сазнања су, па ми Вас доводимо да чујемо Ваша сазнања.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Добро наша сазнања су друга, али то су незванична сазнања, која могу неке да донесу зло или добро, што би их ја сад износио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И зато ћете увек рећи имам ту информацију, сазнао сам од тога и тога или не знам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то су сад детаљи госпођо, после толико времена, овај, а ево ја, са друге стране, рецимо нема право.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какви то коментари? Шта? Какав је то разговор ту? Па мислим, шта суђење је, не чујем сведока.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Са друге стране, ја немам права као сведок рецимо да ја прошли пут сам тражио снимак, не верујем, не желим да будем популаран, да пуштам тај снимак на телевизији. Било би по мени редно да добијем записник са тог првог а не да се ја сад присећам, пазите 2008.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да не губимо време око тога, немам времена да Вам објашњавам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јел имам право или немам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да се сведоцима не достављају записници.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само мало. Да ли имам право на то? Значи, немам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате право, ниједан сведок овде не узима записнике са сведочења. Изволите даље.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам Србин. Значи, ни са овог немам право?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Правила су правила. Идемо даље.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Знам, али не треба овај неким људима који из неке хуманости, партиотизма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да не губимо време господине Јовановићу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Губимо време 18 година госпођо, а Ви сад губите време, Ви сте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па јесте, није суд крив што се губи време 18 година. Да прекинемо овакву комуникацију, не можемо овако да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па неко је крив, за мене је крив суд. Е сад хоћете мене да уведете у пола сата.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само одговарајте на питања.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Ми правници некада постављамо нека питања која Вама не изгледају ни логична, али морамо да утврдимо, ја би само наставио линију питања која је председница већа имала. Ви нисте били на терену Ловаса у октобру и новембру 1991.године?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, нисам.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала. Не знате које су јединице биле у то доба на терену?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала. У време када сте Ви били на терену да ли је ту постојала нека јединица ЈНА или је само била јединица Ваше ТО.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јединица ЈНА није постојала ниједна.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Нисте имали прилику да видите војну документацију из октобра и новембра 1991.? Да ли је то тачно?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Да ли сте видели било какву другу документацију из тог времена?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Видео сам и почео сам да објашњавам, али судија ме је у том делу прекинула пошто је прошла кроз ова главна питања, хтео сам да објасним једну ствар, пошто сам ја у својој фирми, односно комбинату радио у то време, бројао 12.000 радника, изузетно стручно послове народне одбране, дошао сам до сазнања док сам био смештен у канцеларији директора школе, и отворио сам касу у којој сам нашао комплетну

документацију и планове за одбрану односно напад и одбрану целог тог дела на Србе, који су у том простору и та документација је уредно предата у то време претпостављеним официрима, из које би јако пуно могло да се види, чак смо имали и видео снимке и тако даље, ево само да Вам напоменем. Ако се ја бавим тим послом, био ми је сумњив тај директор школе који је при свакој замени јединице, ту се нешто због ентеријера и тако даље, шуњао, и онда кад је он отишао, ја сам предузео мере да се каса отвори, односно довео сам га, натерао га да ми да кључеве, после тога га вратио назад и нашао страшне ствари. Не страшне, припремљене ствари, сценарио који се припремао годинама.

Адв.БРАНКО ЛУКИЋ: Хвала Вам господине Јовановићу. То је све што смо имали за Вас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имо би још нешто да покажем, ал то овде не вреди објашњавати, неке ствари које се односе још од 71. 72, 73 године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Идемо даље са питањима. Од бранилаца? Изволите.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Адвокат Фурјановић Бранислава.Више пута, окрените се према судији, неће да Вас чују.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви гледајте овај монитор, имате на монитору овај колегиницу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То није културно, због тога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не. У судници се понашајте онако како Вам се каже.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Окрените се према већу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите овамо.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Не знам да ли сам се представила, адвокат Фурјановић Бранислава. Више пута сте у исказу који сте дали за по замолници Жупанијског суда у Вуковару, и данас овај, наводили како не можете да се сетите јер је прошло 18, 19 година, што је тачно. Међутим, у исказу који сте дали за Жупанијски суд нигде нисте споменули име Петронија, а данас сте га споменули.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам или јесам?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Нисте га споменули. Име Петроније нисте споменули ниједном приликом. Значи, говорите што Вас је и колега питао, кажете НН лица, значи, ниједно лице, име нисте споменули, а данас сте споменули име Петроније. Због чега?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па можда ме тада нису питали, а то име сам чуо.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ни сада Вас, ни данас Вас нико није питао.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што се то, то лице, овај, то лице се помињало од стране тих грађана са којима сам контактирао, као веома опасно и одано Љуби Деветаку.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Зашто то нисте изјавили за Жупанијски суд?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па није било конкретног питања које би ме навело на то.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Па и данас није било конкретног питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево сад га Ви питате, и човек одговара.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Одговарам да, то је особа која је увек била ту.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Где ту?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па у близини, у месту и у близини Љубе Деветака.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Од кога сте то чули? И када?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објаснио је, од грађана тамо у Ловасу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од грађана.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Кажите ми неко име, датум, када, где је то било?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли то у том периоду кад сте били тамо?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У том периоду и после, после тог периода мене су кад су грађани, чули су грађани за мене и стекли су поверење и пуно, пуно тога сам могао да чујем и чак сам рекао сам, одлазио и да обиђем те неке људе који су били највише повређени и тако даље и имо сам читаву јединицу десеторо, десет медицинских радника, од тога три лекара, остало техничара, неку мини-лабораторију, трансфузије радника који су се бавили трансфузијом крви и тако даље, значи, па сам рачунао да могу да помогнем.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја Вас молим да кажете, име, презиме, место, датум, од кога сте чули, где сте чули, када сте чули?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: После тог 26.-ог у неколико наврата нисам ја ишао са доктором, рекао сам, отиђи у Ловас, јави се тамо том и том, он ће те одвести код те и те особе која је болесна, они знају већ, да доста, доста овај, доста тога, ми смо чинили овако људима, где су се појављивали и болесни људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Идемо даље с питањима.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ја нисам чула ниједно име, ниједан датум, ни место где је чуо, како је чуо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је у коме периоду оквирно, не можемо да очекујемо од сведока да каже 27.-ог у 00,00 толко часова, то је било пре 20 година. Јел има даље питања?

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Па управо из тог разлога и питам

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Има ли даље питања, чулли смо одговор.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Како је запамтио име Петроније после 20 година?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па зато што је било специфично.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо одговор.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Како се нисте сетили при првом исказу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо, даље са питањима. Не можете сад да премотава како се није сетио. Има даље питања од оптужених? Изволте господине Деветак.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан. Оптужени Љубан Деветак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само искључите, шта се укључио тај микрофон?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја би питао сведока кад је он дошао како сам каже на командни положај у град Илок, да ли је тада већ Милан не Белић, него Бјелић, боравио у Илоку? Да ли он то зна?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислите на 6. децембар?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Кад си дошао, не питам те ја, баш ме брига кад си дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете тако господине Деветак да се понашате.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не можете Ви да кажете баш ме брига. Ја ћу да кажем, баш ме брига кад је Љуба, овај кад је Бјелић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало господине Јовановићу. Ако нешто не буде јасно, сведок ће да разјасни.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ево, ово доказује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставите господине Деветак, кад је дошао у Илок, шта даље?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Питам лепо. Ајд да питам преко Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ајд, ајде.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је затекао пуковника Милана Бијелића у Илоку и на којој дужности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел сте разумели питање? Значи, кад сте дошли у Илок, да ли сте затекли овог Бијелића?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Пуковника Милана Бјелића и на којој дужности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам. Ја сам када сам дошао у Илок, сачекао ме је мој претходни колега, из претходне јединице, друг Драшковић из Вршца и ја сам од њега, значи, ја сам био и 5.-ог, прво сам био 5.-ог у Илок сам дошао 5.-ог, заједно са делом команде да примим положај, да обиђем и примим положај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Чули смо. Значи, не знате јел?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Знам само да је командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Идемо даље.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли сведок зна да је град Илок у то време његовог доласка имао своју зону одговорности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли Вам то познато?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Даље, Бапска је спадала под зону одговорности, јел била у зони одговорности града Илока?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам, тада не знам, тада нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли зна где је седио пуковник Бјелић са својим штабом?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Знам.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А који је то штаб био? Чега?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зграда «Импекса».

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта је представљао тај његов штаб?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тај његов штаб је представљао по мени војнички гледано, команду сектора, значи, седиште команде сектора целог.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Којег сектора?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па за мене је по мом схватању, сектор је био значи, све од Илока, Сотина, Бапске, тај, тај читав круг до Шида.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шаренград, Опатовац, Ловас, Бапска јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Шаренград, Опатовац, Ловас. Да.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта је био Сотин?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да Сотин.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сотин није.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам мислио да јесте.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Био сектор или зона одговорности чији командант је био пуковник Милан Бјелић. Јел Вам познато то или није?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Где је, шта је у то време био генерал овај, Мандарић? На којој дужности се он налазио?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тада кад сам дошао, нисам знао.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Где је седео тај човек, где је имао свој штаб тај човек тај генерал?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сигурно није у Илоку, а то је у Илоку, ја сам, моја је тада процена била да је тамо негде око Вуковара.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знате ли Ви коју је он функцију генерала имао, као генерал коју функцију је имао у то време?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Шта је имао у војсци, не знам, али знам да је после имао, пошто је свима нама командовао, значи, да је имао, да је био командант свих јединица територијалне одбране Војводине.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А реците ми јел Вама познато да је овај пуковник Милан Бјелић био активно војно лице, не резервиста?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није ни генерал Мандарић био резервиста.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: То ја знам. Ја питам да ли је Вама познато да је пуковник Милан Бјелић био активно војно лице? Нисам питао за генерала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То ми није познато, ми око тога тамо нисмо правили разлику, сва војна лица су имала исти статус.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли сте Ви икад били на реферисању код пуковника Бјелића?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Отприлике сваки други дан.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Други, трећи, углавном други.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми да ли сте можда чули да је генерал Мандарић имао неки у то време измештени штаб у Карађорђеву?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам чуо нити ме је то мене интересовало, нити је то моје да чујем.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Реците ми кад сте долазили у Ловас први пута којим путем сте Ви дошли у Ловас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од Бапске према Ловасу.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Како од Бапске?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од Бапске. Бапска-Ловас, тако.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, онај пртени, да кажемо пољски пут, јел тако?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, то је асвалт.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А, асвалтни пут?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одлично. Хвала.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И где сте Ви видели ту како сте данас рекли јаму, одакле су вирили делови овај?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Кад се улази у Ловас.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Са десне стране, ја не могу тачно да проценим.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Говорите из правца Бапске претпостављам.
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Кад смо улазили у Ловас.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Из правца Бапске сте долазили?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Асвалтним путем улазак у Ловас.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Из Бапске?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јел постоји и летњи и асвалт?
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма ја кажем кад долазите из Бапске.
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Кад долазим значи, на уласку у Ловас, дал је то, сад сте ме збунили, са десне стране пута на уласку у Ловас.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро. Шта има тамо? Шта сте видели?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само мало, није то улазак из Бапске, то је улазак из правца Шида, то је овај пут. Улазак у Ловас, табла Ловас, где стоји? Из Бапске гледано или из?
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Из Бапске гледано не постоји.
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не стоји. Онда изгледа из правца Шида, извињавам се.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И шта видите?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У оним претходним изјавама замените.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И шта видите кад уђете из правца Шида у Ловас? Далеко време јел тако?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не далеко време, видели смо, сви смо видели овај, да вири рука из.
Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А где? Пре уласка у село или?
Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Пре уласка. Непосредно, непосредно.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ту нека економија има јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Економија, ми смо за економију знали у центру села, тамо где су биле наше машинске радионице.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А ово руке и ноге што вире? То је прича од генерала Васиљевића јел тако? Наставак Ловаса код Даља.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Шта наставак?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, наставите, шта сад Ви то причате? Наставите са питањима.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Извињавам се, пуцају ми филмови госпођо. И сад идете одатле даље и улазите у село, како улазите у село?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Возилом.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Возилом?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Низбрдо, узбрдо? По равном?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па Ви знате да пут у Ловас има и овај, такозване вертикалне и ове.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И хоризонталне.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, има пар тих увала.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И како улазите у село? Силазећи низбрдо или пењајући се узбрдо то питам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел можете да се сетите господине?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу да се сетим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Идемо даље.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И кад, кад уђете у село да би дошли до те зграде где сте наводно имали састанак.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Он креће, ја се само извињавам.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Са генералом овим Мандарићем, где скрећете?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Увек овај, има долазака из Бапске и то ме збуњује и сад ме збуњује, из правца Бапске и из правца Шида, кад смо долазили том обилазницом, ми смо је тако звали, кад се иде тим путем Шид, овај Илок-Шид па скретање Ловас, и овај, овај из Бапске није био асвалтиран, овај из је био асвалтиран тада. И питајте шта сте, где долазимо у?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта? Улазите сад у центар села, шта видите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А ту у центру сам.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Већих објеката нема?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Већих објеката, ту је био један објекат који је деловао нешто виши, он је био деловао ми је новијег датума, застакљен, не знам како се тај објекат.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: И ту је та зграда где су ти полицајци овај били смештени јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја тако мислим да. Ал нису они ту обављали функцију, они су обављали на уласку.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тамо мало даље.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не мало даље, на уласку у село.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па и ова зграда како ја разумем да причамо о истом, је на уласку у село. Једна прекопута друге.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ако хоћете баш детаље, организујте па да видимо на лицу места.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Погледајте ову документацију па можете нешто да препознате од ових објеката, које причате.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Управо сам хтео то да Вас замолим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово што сте данас причали у исказу, да ли можете нешто да ту препознате на тој фотодокументацији? Прелистајте све то па.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па претпостављам, то је та задруга како су је тада звали, машинска радионица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, а реците који је број на тој фотодокументацији. Реците на броју том и том.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 25, 26.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 24, опет 27, то је то исто, 28, 30 мислим да је дом културе, то је. Е то је ова зграда не знам јој назив, то је та 31, 32.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је зграда 31?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па мислим да су ту, ту била смештена овај, та боравила та милиција. Колко ме сећање враћа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел има ту неке зграде где сте овај то кад сте Љубана Деветака, дошли са тим одељењем војне полиције?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само мало, баш то, то и тражим. Чини ми се да је била једна зграда уз, уз машински парк, офарбана у неку специфичну боју која вуче на розе, црвенкасто, благо црвено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је сад. Та фотодокументација није из периода 91.године, господине, то је 2007. године истражни судија.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да се меша овај. Мешају се боје, ова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Та зграда.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Претпостављам да је ова зграда, ова зграда на слици бр. 25.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Била офарбанау розе боју.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта је та зграда?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је, то је зграда коју је.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу ја да погледам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Која је мислим да су ту боравили.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Четници јел да?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, не можете тако да се понашате.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мој деда је био партизан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта, не завршите господине,

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Отац партизан, деда Солунац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не завршите исказ. То је та зграда у којој су боравили ко?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је била та дирекција, само је била у розе боји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Машинска радионица је била поред. Изволите. Имате још питања?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел сте прелистали ту целу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам. Тражим фотографију где стоји табла Ловас, ту је та десно сад би било оданде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Ја Вас питам од тих објеката које сте спомињали, значи, зграда или кућа где сте били са.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ово је машинска радионица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Интересује ме јел постоји ту неки објекат у коме сте били кад је дошло до са одељењем полиције, кад сте дошли по Љубана Деветака?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само мало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел то била кућа или нека зграда или шта?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То су биле ове канцеларије, поред значи, на уласку у машинску радионицу то је та зграда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми на ком броју је та слика?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: 26.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 26.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Први део су канцеларије, онда тамо иде менза, па онда машинска радионица. Да, да тако. 27. значи, то је та иста зграда 26.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Јел сте прелистали све да више просто не губимо време. Идемо даље са питањима.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисам разумео. Сведок овај, још увек ми није јасно из одговора ко је коме био надређен, он пуковнику Бјелићу, или пуковник Бјелић њему?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Пуковник Бјелић мени нормално.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јел сведоку познато да је пуковник Бјелић имао посебног официра задуженог за привреду у свом штабу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није ми познато и то ме није интересовало.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па што ћете у Ловасу онда да овај се бринете за привреду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не чујем Вас ништа, нешто причате, коментаришете.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Откуд у Ловасу да долазе да се занимају он и генерал Бјелић, генерал Мандарић за привреду, кад је у Илоку надређени за то подручје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је рекао да су дошли да се занимају за привреду?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он у својој изјави.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није то рекао. То сте Ви чули шта је Вама мило.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па говорио је о брању куруза.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље питања?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли Вам је познато име капетан Шијачки Селимир?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: А капетан Тодоровић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Капетан Тодоровић је био мој командир помоћник за позадину, ако на тог мислите из Змаја, за позадинске послове.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јел он био дипломирани инжењер пољопривреде?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Агроном јесте, изгубио је једну ногу касније у минском пољу.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Изгубио ногу код једног чардака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не сведочите дал је изгубио ногу.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па морате да питате а не да сведочите.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли, да ли је рањен у Шаренграду испред једног чардака? Паштете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од каквог је значаја то господине Деветак за ово данас што смо слушали? Јел имате примедби на његов неки исказ? Ми не можемо да пратимо та Ваша питања, чули сте шта је сведок рекао, чули сте шта је рекао за Вас. Јел то тачно што је причао? А шта сад Ви причате, питате тамо за неке Бјелиће, за чуда. Јел тачно оно што је сведок причао?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо председнице, молим Вас, ако је овај, пуковник Бјелић неко тамо нешто, онда овај, ја не требам више да се браним апсолутно пред судом, јер пуковник Бјелић је био дотичном господину командант, он је био командант.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Чули смо то, само мало. Да, чули сте шта је сведок рекао, да је дошао по Вас, да је дошло одељење полиције. Шта кажете на то?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Имам примедбе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А које? Јел то тачно?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно нетачно. Зато сам га и питао за овога капетана Тодоровића дал га познаје, и ево човек га позна, значи, нисам без везе питао госпођо председнице. Пуковник Бјелић је долазио у Ловас у пратњи овог капетана Тодоровића који је несретним случајем или шта је већ било, остао инвалид, знам да је инжењер и он се занимао за привреду и пољопривреду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какве то сад везе има са исказом сведока?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Има.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сведок сведочи конкретне ствари.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Никада није припадао Ловасу, никада нисам видео, ја иначе никада у животу нисам видео ни срео генерала Мандарића, а поготово не у Ловасу. Значи, потпуна измишљотина. У то време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А овог човека?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма не познам човека уопште. У то време о којем човек прича о тим датумима 12 месеца, 23., 25, 26, у то време је у Ловасу био, била ТО Бачка Топола, овај, и то командир капетан прве класе Шијачки Селимир, значи, и пре њега нешто кратко су било ТО Пландиште, а ТО Бечеј био одмах иза ових Крагујевчана, то сам рекао у својој одбрани. Значи, потпуно измишља имена, мене чуди одакле овај сведок да се појави да

овакве глупости овде прича, али се види из делова исказа да је то монтирано сведочење и срамота и за Србију да се такав човек појави на сведочењу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се изврши суочење између сведока Вукомана Јовановића и оптуженог Љубана Деветака, на околност:

- **да ли је сведок Вукоман Јовановић био на просторима Ловаса као што наводи у свом исказу и**
- **да ли је са одељењем полиције, дошао по оптуженог Љубана Деветака.**

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволте. Окрените се један.Разумете радњу суочења? Погледајте му у очи, кажете Ви њему, он каже Вама, Ви чули сте да а што гледате у мене господине Деветак, не суочавамо се ми.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па знам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Говорили сте ми како сте напустили Ловас и када сте напустили Ловас?

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја уопште не разумем да неко може тако да дође да лаже.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја Вас питам.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да гледа у лице некога кога никад у животу сигурно није видио, ја господина уопште нисам видио никад у животу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците Ви њему.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Немам више шта да причам са Вама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он каже да Вас није видео.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта ћеш да причаш?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ви сте се понашали и тада исто као сада, и показујете, показујете право лице.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма како те није срамота, едуковани сведок.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Проблем који сте правили, није Вас стид.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тачно се из текста.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Е глупане један.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим Вас господине Деветак, па ово је стварно превазишло сваку меру, не можете да вређате сведока, вратите се на своје место.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам се госпођо јавио после емисије «Инсајдер» 1 и 2, која је ишла на «Б92» у намери да помогнем господину.

Оптужени ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ти да мени помогнеш?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да помогнем ситуацији, да помогнем разрешењу тог дела и тих радњи које су се дешавале у том делу и доживљавам ово.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. То је радња суочења, само нема право Вас да вређа.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не уопште, мислим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: При томе, ал он то ради.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим Вас притисак, па ако може једна пауза кратка, осећам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево сад, јел има неко још од оптужених неко питање? Има још. Ништа. Онда ћемо направити паузу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Лек да попијем зато што ми је осећам, чим осетим лупање, бубне опне, значи то је рад срца, притисак иде горе.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес се прекида у 12 часова и 25 минута и биће настављен у 12 часова и 45 минута.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес се наставља у 12 часова и 55 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете да седнете господине Јовановићу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само да Вама документујем ово што сам рекао када сам био на ратишту, да не испадне да сам измислио, овај како се то каже, сведок, како рече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми добила сам информацију да служба за сведоке неко Вам је нешто претио, кад сте излазили, пролазили?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ево сад је била ситуација ту су господа милиционери.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Судска стража.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Један је био овде милиционер, један је био тамо иза, и док сам реко је колеги да сачека односно лицима која су излазила, и онда су претпостављам да је ово назад публика, рођаци, не знам ко, није битно, да су почеле претње.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта Вам је речено?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па у смислу матер, наћемо те, пратићемо те и тако. Не би да, из овог дела иза.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где седи публика?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да. Не знам ко је тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ништа. Ми ћемо, суд ће тражити да стража састави писмени извештај, да колико може идентификује та лица, да видимо ко то седи у публици а прети сведоцима? Не само због Вас данас, него и због убудуће.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тражим пратњу за повратак кући.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да. Ево направите сад списак тамо, идентификујте.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Направили смо грешку и ми и Ви што сам дао и адресу и све, а дужан сам да дам, а могао сам да дам без.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ено, они су сад напустили.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да не буде јавно, могао сам да дам да не буде јавно, доводим себе, не, ја се не бојим али не бих да породица живи у.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И друга ствар, господине Деветак, ово Вама није први пут да вређате сведоке приликом радње суочења. Суд има на располагању мере кажњавања, међутим, с обзиром да се Ви налазите у притвору те мере су беспредметне. Може сваког од окривљених, то не важи само за Вас да казним до 500.000,00 динара, а председник суда може због нарушавања реда у судници да казни и казном затвора до 15 дана, Ви сте у притвору, па то Вас не би имало ефекта та мера. Међутим, у случају неке евентуалне

одговорности, или евентуалне казне једнога дана, то важи за све окривљене, коректно или некоректно понашање у судници може да буде цењено као олакшавајућа или као отежавајућа околност када се одмерава казна. Можете да седнете. Има ли даље питања?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Дobar дан. Оптужени Девчић Милан.Имам питања за сведока па да кренем.Да ли сте Ви остваривали сарадњу или било какву комуникацију са припадницима милиције САО Крајине како сте Ви рекли у својој изјави у месту Илок?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У месту Илок.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: У том периоду кад сте Ви били тамо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У месту Илок, јесам али искључиво преко Хаџића.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Преко Хаџића. Нисте директно били у станици милиције да сте се обраћали.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не. Ја сам једном нешто кратко био, неки инцидент на улици, небитан, и то је небитно. Реците, рецимо да не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Значи, не познате командира полиције у Илоку, заменика?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Преко Хаџића и Лесковца.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ви сте рекли данас везано за пропуснице, јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Била је потребна за Хаџића за излаз из територијалне одбране као да је узимао.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Пропуснице.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не пропуснице, него одобрење.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Одобрење, добро за излаз. Дал је то пропусница шта је то? Дозвола?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није то писано, него значи он кад улази и излази, ја морам да јавим, значи моји на пункту да долази тај и тај, да може да изађе или не може да изађе и тако даље. Сва лица која су улазила или излазила из мог сектора су морала да добију одобрење ако ја нисам ту од мог заменика или официра

безбедности или оперативца, зависно тог момента ко је био у команди, а увек је неко био.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми дал је то била да не кажем пракса и за остале овај мештане места овог Илока и за остало локално подручје, значи, осталих села у Вашој зони одговорности?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, али за остала лица. Мислите за грађане?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Мештане.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: За мештане је то било допуштено командирима који су били у том месту да одлучују јер се, али кад год су нека лица пролазила од ових лица која сте претходно навели, или неке друге делегације, било је то, биле су делегације из Европске заједнице, из других претпостављених команди, онда су морали да такав је био поступак.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јел се Ви слажете да су значи војни органи издавали пропуснице за излаз мештанима из зоне ајде да кажем те коју сте Ви покривали? Под Вашом командом.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Врло ретко.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ваше структуре су војне издавале, територијална одбрана спада у војне снаге јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако је.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Тако је. Значи, слажете се с тим?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Слажем се.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Врло мало је било људи ако је ишло на лечење или нешто иначе, све остало је врло мала циркулација је била у то време људи су се.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Пошто ја имам један документ, а вероватно то и у списима постоји, па јел може сведок само да погледа?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да погледа, на шта се то односи ако има у списима. Има овај документ у списима и можете да предочите сведоку.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли је то отприлике то што Ви кажете да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесте.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јесте? Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесте, то је отприлике тако, али кажем то се радило само за лица ако иду, ако иду ван места.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да констатујем. Дајте ми тај документ, остаће нејасно шта је предочено.

Констатује се да је сведоку предочена пропусница бр. 62/91 од 24.12.91.године, која се односи на одобравање кретања Славку Лукетићу а у потпису командант града Илока Милан Белић.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми како се звао овај командант Ваше чете војне полиције?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Крачун Драган.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Како?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Крачун Драган.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Имао бркове? Јел тако? Био мало ћелав?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па отприлике, сад за бркове, можда.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Црн јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ајд да кажемо.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Крачун Драган, то одговорно знам.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми да ли је у Вашој тој војној полицији, тој чети био старији водник Продановић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу да се сетим тачно, то ми име иде кроз мозак, али рецимо знам име Јарослав, да знам да је био баш командир вода са којим сам најчешће радио, Јарослав.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Али овај је Продановић, да ли њега знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Продановић, командир Другог вода, не могу сада делује ми познато али то Јарослав ми остало да је командир једног вода био, изузетно, био ми је како да кажем кооперативнији и увек сам на те задатке за које сам сматрао да су битни, ја користио његово одељење из јединице из вода, тог Јарослава.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А шта је био Јарослав? Командир?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Командир вода.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Вода?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Вода. Јарослав, али сад да не износим као што нисам требао ни своје име, ни своје место становања да изнесем. Знам да је био из наше општине и мислим да се ради о општини Ковачица, то може да се нађе.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Овај није, Продановић је из неког другог места. Конкретно, из Новог Сада. Ето рекли смо, ако Вам то нешто значи.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу да се сетим.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Хвала. Реците ми пошто сте спомињали да је на том простору, значи, у Ловасу, у том периоду била јединица из Сремске Митровице, јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мени се тако чинило, из Сремске Митровице.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Дал сте Ви сигурни у то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мени је остало у глави да је из Сремске Митровице.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А јел знате како се зове командир те јединице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не. Не могу.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А коме је била подређена та јединица?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Она је била директно подређена команди у Илоку, међутим, пошто је на једном од тих реферисања, командант Белић је рекао да се та јединица пошто ове Вуковар сектор одлично функционише нека му се прида и та јединица и то је нормално после стигло, то сам ја после чуо да су он и генерал Мандарић, тако да је мени наредбу за то директно издао генерал Мандарић, значи, који је био надређен, претпостављен и мени и команданту Белићу.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да Вас питам још једанпут. Да ли Ви дозвољавате могућност да није била из Сремске Митровице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Дозвољавам.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Хвала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што је ипак 18 година, а ја не могу да дођем ни дан данас до свог ратног дневника.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Хвала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Што сам протествовао неколико пута у ДБ-ов штаб и тражио и преко мојих органа из Панчева од момента кад сам се пријавио за сведочење.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро, хвала. Ко Вам је био први претпостављени старешина у том периоду, значи, само тај период који сте Ви рекли од 6 јел тако 12. до 14.1.1992. док сте Ви били на том простору.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па командант Белић.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Белић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Белић да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. А реците ми који је чин имао командир војне полиције тада Драган?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Командир војне полиције Драган Крачун, ја мислим да је имао чин само мало, ја сам знао да је имао чин капетана, па је редовно унапређење падало 22. децембра, па је после због једне акције за 6. јануара, добио ванредно унапређење, он је био капетан прве класе, тако је и остао.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро, хвала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислим да је тако. Капетан прве класе, или капетан, али пре ће да буде капетан прве класе. Углавном, официр, у та два чина, нека буде да нисам конкретан да ли капетан или капетан прве класе.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли сте се Ви обраћали у станици, значи, нисте били у станици милиције, нисте се обраћали за дешавања конкретно у селу Ловас, везано за она дешавања што сте Ви спомињали овде данас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што сам ја да не буде свакодневно, контактирао са.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Осим Хаџића Горана, извињавам се што Вас прекидам, осим Хаџић Горана што сте се њему обратили, дал сте се обратили надлежном значи у станици полиције, командир, заменику?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Помоћнику.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам имао потребе.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Нисте имали потребе?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нисам имао потребе зато што је Хаџић био.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А да ли сте знали коме припада та, то одељење полиције или станица.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Милиције, пазите, увек се одваја, кад се мисли на Крајину, каже се милиција, кад се мисли на војну полицију, онда је полиција.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Ајде одвојићемо. Значи, милиција у Ловасу. Да ли сте Ви знали коме они територијално подлежу, ајде да тако кажемо, коме припадају, која је надређена команда ајде да кажем њима?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сад како су они поделили, дал је Товарнику, дал је Илоку, дал је Вуковару.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: У том периоду да ли знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То нисам знао. У том периоду нисам знао. Али кад год сам изнео примедбу Хаџићу, било је онако како смо договорили.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Али Ви сте ипак рекли да је ту заведена војна управа, да сте Ви ипак ту јелте, представљате ту команду.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, али ја не могу директно да се обратим, то је у командовању, не можете Ви директно да значи, морате да идете.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли је то Драган обављао уместо Вас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли је то Драган Крачун обављао уместо Вас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па није искључено да је неке детаље за које ја нисам морао ни да знам а који су ситни или мање битни, али за све битније ствари, Крачун није доносио без мене исто.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Значи, ипак сте требали на неки начин да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па на неки начин да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је сад коментарисање, идемо на питања даље.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли сте Ви упознали тог командира одељења полиције у у, милиције у ствари, извињавам се, милиције у Ловасу у том периоду 6. овај 12. до 14.1.1992.?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам тражио да се тај постојећи смени, то је урађено.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ви сте рекли да сте контактирали са њим, дал Вам је осто у сећању, да ли имате овај, неке овако карактеристично нешто за њега?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па немам.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Неке овај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А који је био разлог то што сте тражили да се смени?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па да би се ствари промениле боље, д би се све то, значи чим се нешто мења, мора и неко од битних људи да се мења, значи, а то су командири јединица, то је

нормална појава. Не могу сад да очекујем да ће тај неко да настави по мојој идеји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од кога сте то тражили да се смени?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од кога сте тражили да се смени тај?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од Хаџића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел нешто учињено по томе?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесте. То сам већ рекао у претходној изјави, он је промењен, одмах. Одмах је промењен и имам утисак, и не само он него отприлике 50% ако не и више их је промењено укупно од тих људи који од тих 20-так отприлике колко су били тамо, да су сви замењени, не сви, али 50% сигурно. Да би то профункционисало како треба, да би се разбио тај страх, мада је врло тешко вратити поверење грађана кад се изгуби.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А реците ми ако нисте упознали сад тога, мада сте га видели, ал Вам није остао у сећању?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли сте након тога упознали тог новог којег сте рекли сад да је смењен, па је дошао нови. Да ли сте тог новог упознали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па јесам господине, али то су кратки састанци, ја, ја сам имао страховито, узмите сад сва та места, а мој начин рада је био како сам већ рекао, да се не понављам, значи, ја сам практиковао, да сваки пункт, значи, то су 10 војника, сад Ви поделите 740 па плус ових тамо 150, поделите на по 10 и ја сам имао стил, да мене сваки војник види у 24 сата и да ја сваког видим.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Значи, били сте.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Осим оних који спавају.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми дал сте Ви да кажем, свакодневно обилазили тај свој дио терена који овај захваћа и Ловас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нисам могао да стигнем свакодневно али рецимо, у просеку сам стизао на сваки трећи дан, макар на 5 минута или да прођем само кроз место, ја мојим, довољан ми је пролазак и ја већ пола стања снимим самим проласком, значи, или ту кад станем на, на том пункту, док разменим пар речи док он мени погледа исправу и без обзира што га знам.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми молим вас на том пункту што сад спомињете, јел сте ишли на овај пункт према Опатовцу? Ловас-Опатовац.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А реците ми да ли је ту било да не кажем, заједничка контрола у садејству, значи, ЈНА, припадници ЈНА и полиције, милиције у ствари.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то је увек заједничка контрола, та њихова места се максимално, максимално удаљена десетак или двадесетак метара и то је практично.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јел су физички?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Или су ови са једне стране зависно како постоје објекти, рецимо, ако постоји кућа наспрам куће у тој улици онда смо практиковали да са једне стране буду ови, са друге ови, баш због тог садејства.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Али задатак је заједнички јел тако? Контрола лица и евиденција и тако даље?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Заједнички.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: То сам хтео да питам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Заједнички и јединствени.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Хвала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Никада се није разликовао, нити је смео да се разликује, бар не мојим знањем.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми дал сте овај упознали командира у селу Бапска, командира милиције и дал знате ко је обављао ту дужност тамо у том периоду?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Опет напомињем, немојте да ме значи, командире милиција нисам упознавао нити сам се трудио да их упознам, значи, само сам, ја сам се прво обраћао оним командирима који су били из ТО. Када сам одлазио на терен, они су увек људи били ту, увек су ми се јавили, ал нисам се, има ли проблема? Нема проблема, некад су довољно те две реченице кратке и ја идем даље. Ако има неких проблема, онда ми објасне који су, ако могу ја мојим саветом, или сам овлашћен да га.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да не дужимо причу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми, пошто сте рекли да сте долазили у Ловас и да сте ето имали састанке тамо и тако, дал је командир милиције у том периоду био присутан на тим реферисањима везано овај у том присуству?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не? А реците ми како је изгледао тај командир, командант јединице те која је била на том простору у том периоду Ловасу кад сте Ви били значи одговорни за ту зону одговорности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које јединице?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па та јединица што господин сведок спомиње везано наводно да је из Сремске Митровице. Како је изгледао тај командант, да ми опише физички како је изгледао и коју, који чин је имао?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекао сам већ да је био млађи од мене десетак година, моја процена.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Војник ако се разумемо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим? Војник, војник, официр.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Официр да. Како је изгледао молим Вас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па био је млађи од мене једно десетак година, значи, ако сам ја имао 40 он је тридесет и неку, мислим да је имао чин поручника, средње висине, плав човек, мислим сад ме терате на нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не, не. Питам само, пошто сте били присутни па зато, реко можда Вам је остао у сећању, зато Вас питам. Не питам Вас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Човек је зато био дисциплинован, одговоран, ти су састанци били.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Значи, проблема никаквих није било?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не више, не.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Али, значи, то је од 25.-ог кад сте Ви дошли на тај терен?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Кад сте преузели ту јединицу 25-ог?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, ја само причам за тај период, нормално, увек се односи од 26-ог на тај терен на овамо, на тај период на овамо.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А да Вам кажем, ја сам био међу првима који је своје војнике за недисциплину осуђивао.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Реците ми спомињали сте тај неки притвор, неке људе и тако даље, у том периоду у Ловасу да сте

рекли сте да сте видели, па сте онда негирали то касније па ми је остало то нејасно.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам рекао да сам негирао, само мало.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Извињавам се.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ту су неке ствари остале нејасне. Ми смо дошли до.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Извинте, само да Вам поставим питање ако могу.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Изволите.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А тако сте рекли. Најприје сте рекли да сте видели повређене, па сте онда после тога рекли да нисте видели повређене, нисте улазили у просторију.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сад ћу да објасним, нисам негирао, нисте ме добро схватили. Значи, видели смо простор где су они били затворени, ја нисам силазио доле, ови који су силазили кажу да су видели крв, а ја сам погледао одозго и било ми је довољно. Значи, нисам силазио доле, али сам после кад су ми грађани пришли, та једна баш ми остала у сећању једна бакица која је плакала, старија жена тада је имала можда 70 и кусур година, њен син је био тамо и ја сам нашао времена.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Само кратко, не морате дуже, нема потребе.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И отишао сам о обишао човека како лежи пребијен.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А где? У којој то простороји ако се сећате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У својој кући у Ловасу, у једној од кућа.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А у кући?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јер они су њих пустили 22-ог увече.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро, добро. Разумео сам све, значи, у кући, није у том простору?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не. Не, не, они су њих пустили пре, пре овај дан пре су их пустили зато је и дошло до тог реферисања тамо, зато је и дошло јер се чуло да постоји група људи која је притворена и која се тамо малтретира.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Пошто сте Ви причали све време да је то нека милиција Краине јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ви сте рекли милиција Крајине?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, тако су се звали.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А реците ми да ли је Вама познато кад је, кад су дошли припадници МУП-а Србије на то подручје?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ли су дошли?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: И да ли су?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ми нисмо то могли да разликујемо, та милиција Крајине је потпуно била одевена исто као што сада гледам ову господу милиционере, значи, класична плава униформа са амблемом, само што су на амблему имали.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А реци ми, извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, не прекидајте, да заврши.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само што су на амблему имали САО Крајина. Исто чиновни, исто све.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А реците ми, сад гледате у командира, реците ми молим Вас.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да би вратио.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Каква је то била униформа? Какве је боје светлије боје?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мало тамније боје само од ове кошуља, а панталоне исто тамније боје, значи, класична униформа милиције. Један део, а један део је била маскирна али плава маскирна, не зелено значи маскирна, помешана са плавом и маскирна, а ми смо имали зелену помешану са црно-плавом оно како иде. Мени није иста маскирна милиције и војне.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел су имали неке беле упртаче или тако нешто?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Био је један део, то је био искључиво који су се бавили пратњом возила кад наиђу Европска заједница или неки конвој војних возила који треба да прође у оном или овом правцу, онда су они били ти који су то пропратили. Јесте, било је и са белим упртачима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Било је, било је.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: У полицији? У милицији? Или у полицији?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У милицији.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Са белим упртачима? Ви сте нешто помешали господине.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Судија ме.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Дал сте Ви сигурни каква је униформа изгледала у том периоду од милицајца како сте Ви рекли САО Крајине, ал није САО Крајине, касније ћемо то разјаснити ко је био тад на том простору и тако даље. Али сад Вас питам само то, каква је униформа изгледала, значи милиционера у том периоду кад сте Ви били у зони одговорности Вашој?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Биле су две униформе ипак.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Две униформе? Дал сте Ви сигурни у то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Маскирна.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па добро, ако Ви кажете да је тако, тако је.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Маскирна и класична. Ипак су две униформе биле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Једна је била маскирна, али полицијска маскирна, једна је била.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: А каква је то полицијска маскирна молим Вас?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па није иста као војна. Разликује се, те шаре.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Дал сте видели Ви некад на припадницима МУП-а Србије неку такву униформу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Маскирну?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Какву?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесам, јесам. Има и сад.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли су то јединице неке ајде да кажем, посебне намене или нешто друго? Или су припадници ајде да кажем, обичне јавне безбедности?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Посебне намене, сви су имали исте намене, нису имали посебне намене. Моје мишљење да није, зашто би имали посебне намене?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па зато што постоји посебна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете да одговарате Ви.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па зато госпођо што је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па то после кад завршите са питањима. Ајде идемо даље.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро. Да ли Вам је познато из војне структуре у том периоду да ли се повлачило име Калоперовић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Калоперовић?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Јесте, у Вашој структури војној у том периоду. Дал сте чули за њега? Дал је био у Вашој јединици?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У мојој јединици сигурно није био.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јер презимена изузетно памтим.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да ли сте чули за лице по презимену Петковић?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Петковић?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Петковић.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Добро, небитно питам само.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако је небитно зашто питате?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па битно је али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Али човек не зна, па зато небитно је. Госпођо председнице, имам примедбу. Овај, овако да кажем да господин, ја сам био на том простору, ја га у животу никад нисам видео да Вам будем искрен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел сте били и у децембру јел?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Госпођо ја сам зато донео књижицу.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел сте били у децембру на том простору? Само мало, само мало сачекајте.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Нисам био цео децембар, био сам једно време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: До када?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па не могу сад тачно датум да кажем, ал нисам био једно време у децембру.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па онда како знате да господине није био?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Не, не, ја кажем да га нисам видео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Јел можете да кажете до кад сте били у децембру?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па не могу сад датумски да се оријентишем. Као прво, да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Да су припадници МУП-а Србије, посебне јединице милиције покрајинске, значи, из МУП-а овај Нови Сад, били на том простору значи у доласку још у новембру и који су остали значи до доласки УНТС-а значи, то је четири месеца 92.године, да су потом напустили тај простор, ко је хтео да остане

на том простору остао је, ко је припадник милиције Крајине, а онај ко није, вратио се назад у своју матичну овај станицу полиције.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Затим, да несхватљиво ми је да човек коме је зона одговорности рецимо и Ловас и који интервенише, значи, упознаје своје надређене Горана Хаџића и његовог.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мени Горан Хаџић.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Пуковника Белића, затим и тако већ ко му је био надређени Мандарић генерал и тако, да не зна ко је командир милиције у Ловасу у том периоду, ко долази нови командир и да ли је уопште то било што је било што он то објашњава, мени је то мало несхватљиво, мало конфузно, да Вам будем искрен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ко је био командир?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Био је Милошевић Душан у то време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте Ви тад били?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ја сам био оперативац, а ево Вам и материјални доказ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У тој милицији јел?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Ако хоћете да Вам покажем ко је био и шта је био Ловас, да ли је било одељење милиције, а станица милиције.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од кад је био тај Милошевић Душан командир милиције?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Откад је био командир милиције тамо у Ловасу?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па кад је послао га господин Кнежевић Душан, командир.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питам од кад је то?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па не могу датумски сад да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете? Добро.

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Наћемо материјални доказ а ево Вам ако хоћете да Вам предочим само.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта да предочите?

Оптужени МИЛАН ДЕВЧИЋ: Па да видите да је одељење станица милиције Илок, одељење милиције Ловас и ко је доле потписан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то предајте суду као доказ. Има ли даље питања? Изволите. Редом.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Добар господине Јовановићу, ја сам Радисав Јосиповић оптужени. Данас сте у свом излагању рекли

да сте током свог боравка видели на пољима и њивама доста неубране летине. Јел тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Рекли сте да је то требало склонити са поља и тако али да прво инжењерија ту нешто очисти?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Јесу ли они то нешто чистили и шта су чистили?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па с обзиром да то није рађено, значи да нису, јер сам ја свој, ја сам имао један инжењеријски вод у свом одреду, ту и тај вод се бавио пословима на нашој страни, значи, тај вод је изводио у то време са потпуковником Милановићем, који је био активни официр, придодат мојој команди, послове на делу Вајске у том простору око Вајске у том атару. Нисмо стизали, значи, није било довољно инжењеријских јединица, даље, ту и тамо се појављивале сумњиве ствари у мом сектору, конкретно у Шаренграду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не ширимо причу, није.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Значи, дешавало се да има некаквих мина јел тако? Претпостављам да сте на то мислили кад сте рекли треба очистити?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Једноставно је владао страх да свуда има мина и да без претходног прегледа.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Постојао је одређени страх? У реду, хвала. А реците ми само јесте ли Ви имали конкретних сазнања да се негде налази нека групација мина, ајде да кажемо, минско поље или да је нешто минирано, јел сте имали конкретних сазнања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Конкретних сазнања нисам, господине или друже.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У реду. Хвала. Реците ми да ли сте.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нико није смео да скрене са асвалта, схватате ли Ви то?

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Није смео да скрене са асвалта у реду.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није смео да скрене са асвалта јер то и Ви врло добро знате ако сте учесник тих јединица.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У реду, хвала, захваљујем. Реците ми да ли сте Ви на том подручју имали одређене топографске карте?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Да ли топографске карте спадају у одређене да кажемо војне материјале?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално, спадају.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Да ли сте Ви добили топографске карте на којима су била убележена минирана подручја?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не. Зато што се претпостављало да је део мина да су оставиле и јединице, да наше јединице нису оставиле, а да су оставиле јединице које су се повлачиле хрватске јединице, хрватске снаге да их тако назовемо, тада смо их звали Зенге, Зенговци.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У реду. Хвала. И само ме још једна ствар занима Ваш одред територијалне одбране, то је.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На нашим војним картама значи није било уцртано.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Није било уцртано минско поље?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ниједно минско поље и није ни постављено.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У реду, у реду. Хвала Вам. Реците ми само, Ваша јединица односно одред територијалне одбране из Панчева, за који сте рекли који је број јел тако, да ли је била претпочињена некаквој јединици на подручју на коме сте се Ви налазили?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није било војске.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: Није било војске уопште у то време?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не.

Оптужени РАДИСАВ ЈОСИПОВИЋ: У реду, немам више питања.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Војска је отишла на друге правце.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље. Редом идемо. Оптужени Миодраг Димитријевић.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Господине Јовановићу хтео бих само два питања, три. Молим Вас да ли ова два придодата вода војне полиције, да ли су били из резервног састава или су били из мирнодопског састава?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мешано.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Мешано?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И једни и други.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро. Хвала. И да ли Вам је командир чете војне полиције био активно војно лице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У то време је било лице које је било запошљено на сталном раду у штабу, у штабу територијалне одбране.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Значи није активно војно лице?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Није активно војно лице.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала. Видео сам да госпођи председавајућој дајете овај, војну књижицу, па ме нешто интересује.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Дајем војну књижицу, ево.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Дозволите да Вас питам, молим Вас само, па ме само интересује то да ли Вам је у војној књижици у одељку овај «учешће у рату» уписано ово учешће тамо?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормално, како мислите тамо?

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Па ово што сте били тамо на, на терену и што сте били командант, били сте тамо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У књижици се пише.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Овај период од 16.12.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У војној књижици се пише кад ступите на ратиште, ако нисте знали, а мени пише 1.12-ог док сам ја активирао јединицу, док сам је извршио гађање са њом и док сам преузео терен, 13-ог сам стигао.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала, хвала Вам лепо, хвала лепо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Значи, пише се први и задњи дан.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала лепо, хвала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислите да они посебно пишу мени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да не дужимо причу, постоји.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Нема везе, нисте ме разумели што сам Вас питао, није важно. Хвала Вам лепо.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Разумео сам Вас одлично.

Оптужени МИОДРАГ ДИМИТРИЈЕВИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема више питања јел? Оптужени Стевановић. Само микрофон укључите.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Хтео сам само да Вас замолим пре него што се представим, да ме човек погледа дал ме зна господин, дал ме познаје? Да ме погледа, дал ме познајете од пре некад дал сте ме видели?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Лик ми је познат, али мислим да сте некад носили браду?

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Шта сам носио?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Браду.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Некад. Кад мислите то некад?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па сви су ми остарили по 20 година, али мислим да сте ми познати.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Хтео сам кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, појасните сад ово да је некад носио браду, где?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У односу на сад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле га знате? Из ког периода? Где?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па пре, пре тих ето.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте то лице видели у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Врло је тешко госпођо кад се брада, али лик ми је изузетно познат. Могуће да се баш ради о том Петронију, али немојте сад да ме држите за реч.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: А да ме нисте случајно упознали у касарни у Панчеву? Ја сам био код Леловића, возио сам гранате за тенкове и шта ја знам, да се нисмо тамо упознали, јер сам ја из Панчева.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јел сте тада носили браду?

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Па јесам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Могуће, могуће.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Али хтео сам ово да Вас питам за Ловас. Ја сам из Ловаса отишао 14-ог, ја сам тамо био и учествовао у борбама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Само, питање значи, не сведочење.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Овај, кад сте хапсили Љубана Деветака.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Рекли сте да је био Петроније која је полиција Ваша ме разоружала и имо сам чин капетана, па зато сам хтео да питам, да ли сам ја тај човек ког.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не могу сада са сигурношћу да тврдим зато што кажем, лик као лик сте ми познати.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: А ми се знамо ја мислим из касарне из Панчева из тенковске шупе тамо. Тамо смо се видели. Ја

сам код Леловића возио гранате за тенкове, кад смо ишли на Даљ и тако.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Могуће, није искључено, није искључено, кад сам рекао да је лик познат али сте носили браду, то сам тачно реко.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Браду сам ја имао јер ја сам из Панчева и носио сам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ви сте били добровољац јел тако?

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Али сам ја отишо из Ловаса још 14-ог, ја сам учествовао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. То је Ваша одбрана, то.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Кажем, да ли се можете сетити да ли су мене разоружали, дал сам ја имо чин, пошто сте ту ушли.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Којег 14-ог? 12-ог?

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: 14.10-ог сам ја отишо из Ловаса, а Ви сте дошли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је Ваша одбрана.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: У децембру, септембру, кад сте?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У децембру.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Јер ја Вас стварно, рекли сте да је Петроније па да ли сте то чули или можете да тврдите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Чуо. Тада сам чуо.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Значи, нисте ме Ви ухапсили, није ме Ваша полиција и то.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Онда је био неко други са сличним описом, али је било лице.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Рекли сте има капетан.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, то знам, капетан.

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Ја нисам војно лице, ја сам обичан војник добровољац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Јел имате још питања?

Оптужени ПЕТРОНИЈЕ СТЕВАНОВИЋ: Па немам, реко ја нисам тад ни био да човеку кажем да ли ме познаје од тамо, да је човек из Панчева.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То документујте Вашим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени?

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Мало пре сте.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само име.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Што Вас интересују наша имена?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не можете тако да се понашате.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Па не, само пита за име.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па представите се, у чему је проблем?

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Због записника да, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел проблем да се представите?

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Није проблем, ја сам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Због аудио записа.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ја сам се госпођо председавајућа представио чим сам ушо, ал он сваког посебно пита да му се каже име, зато сам пито зашто га то интересује?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците сад.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Николајидис Александар.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Опет нисам разумео име.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Николајидис Александар оптужени.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Мало пре сте рекли овом човеку овде да је добровољац. Одакле то знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисам ја рекао, он је рекао.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: У записник има, нисам глуп, рекао је, ти си добровољац.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ти си био добровољац.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да. Одакле то знате?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато, он је рекао да је добровољац.

Ако је носио браду није могао да буде у саставу ЈНА нити у мојој јединици, јер је постојала дисциплина и знао се ред. То је могло само у добровољачким јединицима да се пушта брада, коса и остале, и остали невојнички изгледи.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Територијална одбрана није носила браду нигде на ратишту?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Територијална одбрана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, мој војник је сваки морао да буде обријан, подшишан уредно.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Питам Вас за територијалну одбрану уопште.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам ја за то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он прича о својим војницима. Идемо даље са питањима.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја говорим за своју јединицу, ја то уопште нисам могао ни да видим.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Шта је било са тим Петронијем кад сте га разоружали?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ништа. Ухапшен је и одведен према Новом Саду у Нови Сад.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Да ли сте сачинили, овај, записник о његовом и Љубановом хапшењу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је вероватно урадио командир полиције.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: А Ви сте учествовали у хапшењу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам само био са полицијом. А полиција га је одвела.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ти мртви поред пута што сте видели, шта сте урадили с њима?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисмо видели мртве, него смо видели.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Те лешеве.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тела мртвих људи.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: И шта сте урадили?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Касније је то друга јединица поправила да се не види.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Кад касније?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па у каснијим, одмах, одмах наредних дана. Генерал Мандарић је одмах наредио да се то доведе у ред и ту је додата земља и тако даље, да Вам сад не објашњавам.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Тај добровољац што кажете да сте га примили у Вашу јединицу, како се зове и одакле је?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: На то питање нисам дужан да одговорим. Не морам да одговорим. А примио сам добровољца у своју јединицу, једног из тог баш сам примио и то одличног момка који је залутао у том одреду «Душан Силни», случајно. Могу да га кажем, ако ми суд тражи касније, а Вама нисам, сматрам дужан да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел неки проблем за да би неко био изложен кривичном гоњењу, јел можете да кажете?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, човек је залутао, момак који је био изузетно добар, ја сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како се зове тај момак?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јел морам да кажем име?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па реците на суду.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Марковић Драган.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Сем Љубана Деветака да ли знате још неко име из Ловаса? Било српско, хрватско?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па нормално је да знам.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Нисте навели, зато кажем, само.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А коме треба да наведем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па кога још знате?

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Па није ово касарна бре.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Николајидис, не морате.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Знам, ал он мене пита коме треба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете тако да се понашате, реците јел знате јел сте упознали сем Љубана Деветака још неког кога, коме се сећате имена, презимена и тако?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислите на људе из те јединице?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Уопште на Ловас као место ту у том периоду кад сте били?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па сигурно да, сад баш да се сетим, али шта ја знам, разна имена, Иван, Матеја, Мата, Анте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта су то? Јесу ли то неки грађани?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Грађани које.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мештани, мештани, грађани.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мештани? Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И тако даље, мислим, разна имена, Далибор.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Приговор. Госпођо председавајућа, сваки овде који дође војно лице он нама поставља питања и он нама овде говори, овај, а не одговара на питања. Ја, не само мени, него и другима поставља питања. Значи, њега нико не сме овде да опомене и нико ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Цео дан он одговора на питања.

Оптужени АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Те претње што су му упутили публика из Хрватске то је зато што је био за католички Божић тамо и за које дане он говори да су најгоре прошли. Значи, ако је био тамо код њих су најгоре прошли. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволте.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Адвокат Фурјановић Бранислава, ја само хоћу да уђе у записник пошто је колега, пре него што је Петроније дошао, колега Слободан Живковић је рекао Петроније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисмо чули то.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: Ево, нека колега каже.

Адв.СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Јесте, јесте, ја сам.

Адв.БРАНИСЛАВА ФУРЈАНОВИЋ: И сведок се окренуо према нама, значи, он је чуо његово име. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволте даље.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја нисам чуо.

НАТАША КАНДИЋ: Наташа Кандић. Ја бих хтела да Вас питам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нећемо сад овде да се играмо пантомиме, ако не, ја сам се гласно и јасно представио кад сам ушао свима и тражим да се свако представи кад стане, иначе, нећу да му одговорам више ни на једно питање.

НАТАША КАНДИЋ: Питала бих Вас, јел Ви знате када је територијална одбрана Србије постала део ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Део?

НАТАША КАНДИЋ: ЈНА.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Када је постала део одбрана?

НАТАША КАНДИЋ: Да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам радио у војсци активно од 75 године до 82-ге, већ тада је постојала одбрана, територијална одбрана, па на даље.

НАТАША КАНДИЋ: Чекајте, јел била у оквиру ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па био је, не у оквиру ЈНА, била је територијална одбрана која је, али укупна ваљда зна се како је ишло.

НАТАША КАНДИЋ: Па Ви кажете.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Секретаријат народне одбране.

НАТАША КАНДИЋ: Овај, да су тамо на ратишту, да је све под командом ЈНА, па ја питам јел знате Ви када је територијална одбрана Србије, Војводине, како Ви кажете да сте, када је постала део ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ако је претходна јединица, могу да одговорим значи са тачношћу и прецизношћу на 15 дана, ако је претходна јединица коју сам ја заменио и преузео од колега Драшковића, 15 дана пре тога, значи, то је тај период 6. децембра, односно 1.децембра, значи, рецимо, не рецимо, ето рецимо 15.,

пошто је војска била преоптерећена фронтом, ове просторе који су ослобођени није било потребе да буде активна војска, активна војска вероватно је пребачена на битније положаје, а ми смо преузели места да одржимо оно стање које је војска створила, односно ослободила од оружаних снага Хрватске, и да сво становништво које се нађе у том простору живи нормално.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Даље.

НАТАША КАНДИЋ: Шта је то за Вас значило дефакто да сте Ви део овај, ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није то рекао, рекао је на том простору нису они, они су били самостални, да тако кажем.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нису били под ЈНА.

НАТАША КАНДИЋ: Па добро, али ево сад одмах да кажемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

НАТАША КАНДИЋ: Овај, он у својој изјави овај, каже тадашња југословенска, овај, иначе, све јединице које су ушле на ратиште без обзира да ли су оне биле у претходном делу територијална одбрана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекао сам.

НАТАША КАНДИЋ: Или војска ЈНА, тадашња Југословенска Народна Армија и тако даље, све су имале исти статус, официри и војници, сви су били под командом ЈНА.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, не, статус официра резервних из територијалне одбране из ЈНА кад се уђе на ратиште, госпођо ако нисте знали, сви официри имају исти статус, без обзира по ком основу су, да ли је неко активан, реактиван, да ли је из територијалне одбране и тако даље, да ли, значи, чин је важно је положај који добија, а разлике рекао сам код официра и млађих официра, то се не односи на војнике.

НАТАША КАНДИЋ: Па добро, Ви кажете значи да команда није постојала.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нисте добро разумели, војник и припадник ТО.

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви тамо на просторима Хрватске у периоду кад сте били, били под неком командом ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Укупно да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Укупно гледано, да, јер генерал Мандарић није могао да себи да функцију самосталну.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Фактички не или практично.

НАТАША КАНДИЋ: Како укупно да, а фактички не?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па лепо госпођо.

НАТАША КАНДИЋ: А да ли је тачно ово што Ви кажете пред овај Вуковарским жупанијским судом у Вуковару ово, да сте под командом ЈНА?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па јел сам сад одговорио?

НАТАША КАНДИЋ: Па нисте баш.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То укупно да, фактички не.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Зато што.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то било формално тако а фактички на терену није било тако јер је остало заиста нејасно.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сад ћу да објасним, зато што ми нисмо имали контакта са тим јединицима јер оне су отишле негде на неком другом простору и на неком другом положају, ми смо остали ту значи, ми смо добили конкретне задатке и ми смо, а вероватно су координације, не вероватно, значи, на врху командант ТО Србије је тада био Ђокић Славољуб, значи, командант ТО Србије је био врховни претпостављени територијалној одбрани а он је био потчињен генералштабу ЈНА.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Разумели смо онда.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сад, команде иду мислим, ако су овде војна лица, правници из тог доба, старији људи вероватно мог доба, знају да је то тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље питања.

НАТАША КАНДИЋ: Само да Вас питам.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Окрените се овамо, нема шта да.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Због колеге, не због колеге, него смо генерација.

НАТАША КАНДИЋ: Те територијалне одбране на терену које Ви затичете, под чијом су командом оне?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Хоћете да поновите?

НАТАША КАНДИЋ: Територијалне одбране на терену, кажете овде сте рекли Хаџићева нека територијална одбрана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Хаџићева територијална одбрана тада није постојала.

НАТАША КАНДИЋ: Није постојала? А те на терену што је јел има територијалне на терену?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Госпођо, Ваша су питања потпуно нејасна и трудим се стварно да одговорим.

НАТАША КАНДИЋ: Јел има, јел има локална територијална одбрана састављена не знам од мештана.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: То је касније формирано, та тема није сад предмет овог дела који се односи на мој боравак, не односи се у том делу, значи, 1.12.-14.1. У том периоду не. У каснијем периоду да, а то кад буде тај други део, то није предмет овог суђења.

НАТАША КАНДИЋ: Ми смо имали сведока.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ако будем сведок, ако будем сведок у том другом делу ја ћу да објасним како је постојала та друга територијална одбрана. Ово је за Вас не. Одговор је не. Није постојала.

НАТАША КАНДИЋ: Чекајте, чекајте, па дозволите да Вам кажем, овде је било сведока, на пример, Александар Васиљевић.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не знам.

НАТАША КАНДИЋ: Који Вам је вероватно познат?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Да, изузетно.

НАТАША КАНДИЋ: Сведок Душан Лончар који Вам је вероватно познат.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Добро и шта су рекли?

НАТАША КАНДИЋ: Они кажу да је значи, у октобру да су постојале локалне територијалне одбране, значи, далеко пре него што сте Ви дошли. Душан Лончар је рекао да мисли да је то територијална одбрана од мештана у Товарнику.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У мом сектору не, ако су рекли, можда су рекли, они су под њиховом значи, под њиховом, под њиховом, они су људи провели сво време на ратишту, ја Вам говорим само за период за који сам ја био и у местима у којима сам ја био, да сад не ширим овде да ја због неких историјских чињеница до којих Ви хоћете да дођете, или набаците, одговарам као лажни сведок и будем санкционисан као лажни сведок. Ја Вам говорим, за мој период, за место где сам ја одговоран. Значи, не.

НАТАША КАНДИЋ: Значи, Ви не знате да постоје.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не не знам, рекао сам не. Не постоје.

НАТАША КАНДИЋ: Не постоје? Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Знам, не постоје.

НАТАША КАНДИЋ: А кажите ми овај, да ли те милиције које Ви срећете тамо, јел су оне потпуно независне у односу на

територијалну одбрану из Србије у односу на ЈНА, или су под неком заједничком командом?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви су под командом команданта места, у овом случају конкретно, пуковника Белића, Бјелића.

НАТАША КАНДИЋ: Милиција?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Сви. Значи, нико не може зато што је војна управа. Ви не знате онда шта значи појам војна управа.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Да Вас питам, да ли имате сазнање ко ораганизује и ко држи војну управу у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ловас је тако био ситан и небитан после тога, да је потпуно свеједно ко држи, значи, држи један припадник ТО, један официр, поручник, који је ту.

НАТАША КАНДИЋ: Јел знате ко је то?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Постављен. Не знам му име, ако би дошао до ратног дневника, могао бих да Вам кажем. Нећу да, ја сам, напомињем имао 740 плус 150, и сад треба да.

НАТАША КАНДИЋ: Знам, знам, само да Вас питам још, та јединица, та чета да ли из Сремске Митровице или из неког другог града.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Рекао сам да се ограђујем, да нисам сигуран јер мислим.

НАТАША КАНДИЋ: Овај, да ли је она под Вашом командом?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па рекао је то на почетку, да се укључује та.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А реците ми, објасните те неке наоружане групе које Ви виђате, које помињете, не знате 20, дал је колко, коме су они припадали, ти униформисани, наоружани, за које сте рекли да су у СМБ униформама?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па то су, ја сам објаснио, могу да почнем? Мало пре да сам ја једну од тих целих јединица разоружо, на путу ка Ловасу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које су они припадали? Јел сте утврдили коме су?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Утврдио сам на основу тог једног добровољца, којег сам примио у свој одред. На основу тог Марковића, припадали су «Душану Силном».

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Оне које сте затекли у Ловасу?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: До њих нисте могли да дођете госпођо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Те неке наоружане у СМБ.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: До њих нисте могли да дођете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па коме су они припадали? Јесте ли утврдили, сазнали, чули?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Само смо могли да нагађамо. Ако се овако понашао њихов претпостављени, можете онда да замислите како су се они понашали? Ако га мрко погледате, добијете метақ, што сте Ви официр или командант, кад ме вучете даље да причам, значи, без обзира што сте припадник те јединице, значи да кажем неке тешке речи које нисам требао. Влада страх, не смете да скренете с пута, не смете да згазите на травњак поред асвалта на путу мора да гледате да није рупа у асвалту, јер ћете да нагазите на мину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А о виноградима и њивама, кукуризима да не причамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље, јел имате питања?

НАТАША КАНДИЋ: Овај, молим Вас Ви сте данас рекли шта Вам је био задатак да ораганизујете јел тако живот?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Нормалан живот.

НАТАША КАНДИЋ: Нормалан живот.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: И ред.

НАТАША КАНДИЋ: А с обзиром да сте из војне формације, која је Ваша непријатељска та друга непријатељска страна?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не постоји госпођо непријатељска страна. Значи, непријатељска страна је постојала док су се водиле борбе, борбе су завршене, места су ослобођена. Ми долазимо.

НАТАША КАНДИЋ: Извините, од кога?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

НАТАША КАНДИЋ: Од кога су ослобођена?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од Зенговаца. Хрватске војске, од хрватских оружаних снага, ја користим тај израз, тада се користио, ако смета нека ме опомене веће, ја нећу.

НАТАША КАНДИЋ: Јел у Илоку било?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Молим?

НАТАША КАНДИЋ: Јел у Илоку било?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Када смо ми дошли? Не. То су урадиле јединице пре нас.

НАТАША КАНДИЋ: Питам јел у Илоку било? Јел имате сазнања?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Чега?

НАТАША КАНДИЋ: Јел било припадника Збора народне гарде у Илоку?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Од 6. децембра до 14. јануара није било.

НАТАША КАНДИЋ: А јел имате сазнање о неком ранијем периоду?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Имам ал нисам дужан да одговорим.

НАТАША КАНДИЋ: Не знам зашто тако селективно.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: А зашто селективно? Зашто би ја то знам исто колико и Ви.

НАТАША КАНДИЋ: Е па не, опште позната је чињеница да их у Илоку није било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Не можемо да коментаришемо на овај начин. Имате ли питања везано за Ловас?

НАТАША КАНДИЋ: Имам. Имам питање. Питала сам ко је непријатељска страна. Каже, то су овај, у питању су ратни сукоби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо одговор, идемо даље. И сад Ви коментаришете даље оно што желите да чујете.

НАТАША КАНДИЋ: Овај, хоћу да Вас питам, данас сте помињали овај, неке мештане, Хрвате са поломљеним вилицама, са отоцима на лицу, где Ви њих видите?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: У Ловасу, у њиховим кућама. Конкретно сам одговорио.

НАТАША КАНДИЋ: А јел сте их помињали у вези са затвором неким? Неким затвором? Помињали сте затвор у месној заједници.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па чули смо то, причао је.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Објаснио сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Објаснио је, двапут је о томе говорио.

НАТАША КАНДИЋ: Врло сам пратила, али је он у једном тренутку је рекао када је он ушао у тај затвор, после је рекао да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је објаснио, да је, да су дошли, видели крв доле, хтео, није силазио, после нека бакица му се обратила и видео. Нисте слушали.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Да ли се, ја сам слушала судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ово све што сад питате, то је он већ рекао.

НАТАША КАНДИЋ: Али ово све доприноси неком разјашњењу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па он је све то причао, идемо даље да не губимо време заиста, идемо даље са питањима.

НАТАША КАНДИЋ: Овај, да ли знате нешто о списковима за исељавање Хрвата у то време кад сте били тамо?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ја сам рекао да сам за тај период те у мом сектору, те обрасце где је писало, ја тај и тај добровољно пристајем да се иселим, забранио и рекао сам да сва лица која хоће

да се иселе, могу слободно да дођу, с тим се сагласио командант Бјелић и рекао је да сам потпуно у праву и та врста образаца папира, је једноставно збрисана, уништена.

НАТАША КАНДИЋ: За спискове, да ли су стизали неки спискови из Управе команде, из штаба?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел Вам тако нешто познато?

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Никакви спискови, ја причам да смо успоставиљали ред.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нису. Идемо даље.

НАТАША КАНДИЋ: Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Ми дошли да правимо ред, она тражи спискове за исељавање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел имате господине Јовановићу да кажете још нешто што Вас нисмо питали, Ви сматрате да је битно за овај наш поступак? Чули смо шта је предмет оптужбе.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Па немам, само ме изненађује, прво ме изненађује понашање самог првооптуженог Љубе Деветака, мислим да је некоректно, мислим да је овај, показује сада у овим условима а можете да замислите, сад додајте проценте овај, тада када се он питао и када какве су наше муке биле. А ово све радим због тога, ја сам се добровољно пријавио за ово сведочење, после две, то сам сад рекао тамо госпођи Славици, на припреми, судији Вашој, и сад и у понедељак, после гледања прве и друге емисије «Инсајдер» на «Б92», неке ствари су ме погодиле, тамо су изречене неке истине и циљ мог овог сведочења није био да оптужим ни Љубу Деветака, ни тог Петронија и никог другог, него да помогнем у расветљавању и да кажем да су постојале и јединице којима нико није командовао. Сад се испоставило да је неким сугерисао конкретно за Ловас, ја хвала богу, у ова друга места нисам имао проблема, можда из тог мог искуства из других места сам после тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да не дужимо причу, овде се нисте добровољно пријавили, ја сам Вас по службеној дужности звала као сведока, јер сам видела Ваше сведочење пред судом у Хрватској.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислио сам на то прво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сведочили сте.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Мислио сам на то прво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Довршено сведочење.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Главни претрес се прекида у 14 часова, и биће настављен дана

25. јуна 2010.године, са почетком у 9 часова и 30 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците само.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Сведок се данас користио бележницом неком својом, мислим да није сувишно јер је на нека одређена питања, могли смо да пратимо одавде, тражио по бележници, ако би био љубазан да предочи суду мислим да може да буде битно евентуално да ли су рукописи исти, да ли су.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је његов подсетник.Али то, рекао је да није то службени документ.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Не кажем да је службени документ, тим пре.

Сведок ВУКОМАН ЈОВАНОВИЋ: Не, ово је, ово је направљено.

Адв.БРАНКИЦА МАЈКИЋ: Коришћено је током сведочења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И само да Вам буде јасно због овог сведока који је данас овде, па смо га отпустили још у паузи, Драго Ромић, њега смо одредли за неки накнадни период а остаје исти овај распоред ко што је био до сутра.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА